

Prameň

Časopis gréckokatolíckych seminaristov • Ročník XX • Číslo 1

Duchovné povolanie

Prišiel som dnes medzi vás ako dieťa. Jeden z vás.
Príďte ku mne, volám vás, som váš priateľ, som váš brat.

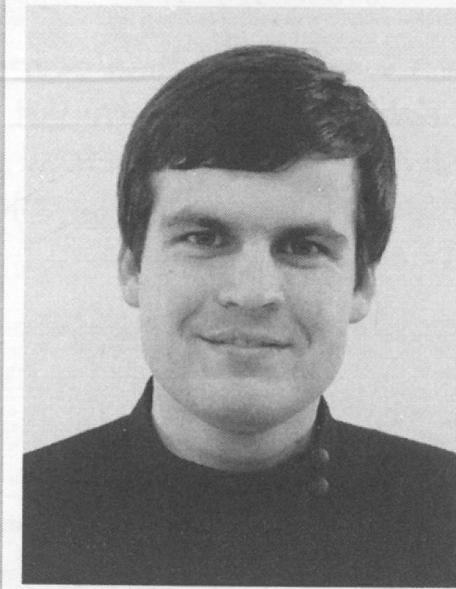
Kristus náš Pán, ktorý ožiaril Betlehemskú noc svojím
príchodom, nech aj váš život osvetlí svetlom radosti, lásky
a pokoja.

To Vám prajú
redakčná rada časopisu Prameň,
predstavení a seminaristi GKS.

*H*ádam sa môžeme zhodnúť na tom, že srdce je jednou z najdôležitejších častí ľudského tela. Ak je srdce nefunkčné alebo choré, človek skoro zomiera. Podľa mňa je každý kňazský seminár srdcom eparchie. Prečo? Lebo seminár je srdcom, v ktorom pulzuje nový život. Formujú sa v ňom noví robotníci, ktorí raz budú poslaní do Pánovej vinice, aby dávali život. Bez nových povolaní, bez Kristových služobníkov – kňazov, môže eparchia veľmi skoro „zomrieť“.

Naša Gréckokatolícka cirkev na Slovensku má vďaka Bohu srdce „plné novej krvi“. Seminár je plný mladých mužov, ktorí chcú slúžiť Pánovi i ľuďom. Hlavnou úlohou srdca je zabezpečiť to, aby sa krv dostala do každej časti tela. Jedným slovom - srdce dáva ŽIVOT. Aj seminaristi sa chcú deliť so životom, ktorí zažívajú v seminári. Jedným spôsobom, ako sa bohoslovci zdieľajú so svojím životom, je časopis Prameň. Každé číslo, každý článok, každá myšlienka časopisu sú robené od srdca a z lásky pre vás - čitateľov. Je to forma, akou sa s vami chceme deliť s tým, čo nás oslovuje na našej ceste ku kňazstvu. Chceme hovoriť o Bohu, ktorý koná v našich životoch veľké veci, a tak vás povzbudiť na vašej ceste do večnosti. Už teraz chceme byť s vami. No nielen to. Pápež bl. Ján Pavol II. povedal: „Mladí sú budúcnosťou Cirkvi.“ Máme nádej, že časopis čítajú aj mladí chlapci, možno ministranti, ktorí môžu zažiť, že ich Boh

volá na cestu kňazstva. Prečítaním časopisu v nich môže byť zasiate semienko nového povolania.

Drahí čitatelia časopisu Prameň, v prvom rade chceme podakovať nášmu dobrotivému Bohu za to, že už 20 rokov môžeme prichádzať k vám s našimi zážitkami, radošťami a krôčikmi, ktorými napredujeme ku kňazstvu. Vám ďakujeme za to, že nás prijímate, podporujete a šírite toto posolstvo ďalej. Zároveň vás chceme poprosiť o vaše modlitby, aby srdce archieparchie vždy pulzovalo nový život a formovalo nových robotníkov – kňazov. Prajeme vám, aby každé číslo časopisu Prameň prinášalo radosť a povzbudenie do vášho osobného i duchovného života.

Marek Baran

Marek Baran, 6. ročník

Bleskovky

Dňa 15. septembra sa otvorila brána nášho seminára. Vyše dvoch mesiacov ticha v našom seminári vystriedala radosť zo stretnutia sa s bratmi. Nové sily, ktoré sme načerpali počas letných prázdnin, určite využijeme na zvládnutie štúdia a na ďalší rok formácie, ktorý určite prinesie veľa nových zážitkov a duchovného rastu.

Bárke sme zakončili dňa 20. septembra podákováním Bohu za jeho dobrodenia a za to, ako sa nás dotýkal. Neobišli sme ani otca Marcela a personál CVČ, ktorý sa o nás ochotne a s láskou staral. Pán Boh zaplat.

Už v sobotu dňa 21. septembra sa v košických uliciach uskutočnili rôzne workshopy, na ktorých mnohí lekári, vzdelaní ľudia, či priami svedkovia hovorili o tom, aké dôležité je brániť život už po počatí. Aj my sme mali možnosť vypočuť si svedectvá žien, ktoré premýšľali nad potratom, ale Boh zmenil ich plány. Pokračovalo to aj druhý deň 22. septembra, kedy do Košíc zavítalo asi 80 000 ľudí, aby podporili život ešte nenašutených detí.

Hned' na druhý deň, 16. septembra, sme sa vybrali do Juskovej Voli pookriať na duchu. Tam nás čakali duchovné cvičenia s otcom Marcelom Pisom. Boli to dni ticha, kedy sme naše ústa „uzamkli“ pred svetom a upriamili sme sa na Boha a jeho bezhraničnú lásku, ktorou nás obdaroval počas našich cvičení. Náš pobyt v

To, že naši seminaristi sú všeestranní a šikovní, potvrdzuje aj ich cit pre herectvo. Náročné skúšky a veľa potu, ktoré ich muzikál „Svetlo Slovenom“ stál, zúročili počas premiéry s mladými z gréckokatolíckeho pastoračného centra, a to dňa 10. októbra v divadle Alexandra Duchnoviča v Prešove. Mladí a seminaristi divákom veľmi krásne a profesionálne predstavili život sv. Cyrila a Metoda. Premiéra zožala veľký úspech.

Ako každý rok, tak aj tento sme uviedli našich bratov prvákov do bratstva. Všetko sa to začalo dňa 15. októbra modlitbou svätého ruženca, ktorý vystriedal tradičný futbalový zápas, kde hlavný výkop mal vladika Milan Lach.

Tento rok sa dal Náš Pán dožiť našim obom vladymkom prekrásnych okrúhlych narodenín. Vladymka arcibiskup a metropolita Ján sa dňa 28. októbra dožil krásnych 60. narodenín a vladymka Milan zase obrátil štyridsiatu stranu svojho života dňa 18. novembra. Obom prajeme ešte raz veľa Božích milostí, darov Duha Svätého a horlivosť pri ohlasovaní evanjelia. Na mnoho rokov vladymkovia!

V piatok 16. novembra sa uskutočnila v seminári imatrikulácia bratov prvákov. Najprv sa v kaplnke konal obrad prijatia do bratstva, po ktorom nasledovala slávnostná večera a príjemný program, ktorý bol v rézii bratov druhákov.

Šiesty december je čas spomienky na skutky sv. Mikuláša, kedy sa vzájomne obdarovávame a tešíme ľudí vôkol seba. Naši bratia tretiaci každoročne obveseľujú srdecia ľudí či už v hospici, v školách a v škôlkach alebo aj našich vojakov. Večer sa u nás konal Mikulášsky večierok, kde nechýbal humor a spev.

BOJOVNÍCI ZA ŽIVOT!

V poslednom čase sa spojenie PROLIFE začalo viac ukazovať v našej spoločnosti. Hovoria o ňom politici, zástancovia ľudských práv, ľudia v anketách aj duchovní predstaviteľia Cirkvi. Čo vlastne *pro-life* znamená, čo všetko obsahuje a na čo je toto správanie pro life dobré?

Pro life znamená Za život. Pro life je životný štýl, ktorý sleduje prirodzený poriadok, ktorý do nás vložil Boh. Zástancovia pro-life kultúry preto zorganizovali napr. Pochod za život. Okrem úcty k nenaisteným deťom a chorým/starým, sa *pro-life* zameriava na úctu k životu na každej úrovni (napr. upozorňuje na propagá-

ciu smrti v akčných filmoch).

Kresťania však vždy prirodenosť chápú ako Božie ustanovenie. Útoky na Boží poriadok a Jeho plán pre nás život sú v poslednej dobe viditeľnejšie ako inokedy. Spomenieme len niektoré:

Umelé potraty - interrupcie

Umelým potratom sa rozumie umelé **prerušenie** tehotenstva. V jednej z mnohých interneto-vých diskusií som sa pokúšal vysvetliť, že takéto „*prerušené tehotenstvo*“ nemá svoje pokračovanie. Moji oponenti ma odkázali na výkladový slovník. A naozaj: prerušenie je vo všetkých prípadoch vysvetlené ako dočasné pozastavenie.

V jedinom prípade je prerušenie ukončením. Samozrejme je to prípad „prerušenia“ tehotenstva. Zdá sa, že myslenie tohto sveta zmenilo dokonca význam slov, aby nemuselo priať pravdu, že toto prerušenie tehotenstva je zabitím človeka.

Pro-choice

Za voľbu (tak sa prekladá pro choice) je vlastne opakom pro life. Tento myšlienkový smer dáva žene možnosť rozhodovať o živote dieťaťa, akoby ona sama bola jeho pánom.

Hormonálna antikoncepcia

Hormonálna antikoncepcia je mechanizmom na úpravu prirodzeného mesačného cyklu ženy. Spôsobuje, že prirodzený priebeh plodnosti a neplodnosti podriaďuje jej vôli. Okrem tejto úpravy vytvára neprajné prostredie v ženskom tele, aby /ak by aj nastalo oplodnenie/ nedošlo k ďalšiemu vývoju dieťaťa. Deje sa to prijímaním umelých hormonálnych prípravkov, ktoré sú často škodlivé pre celkové zdravie ženy.

Eutanázia

Eutanáziou sa označuje dobrovoľné ukončenie života. Asistovaná samovražda, ako sa v niektorých krajinách a jazykoch nazýva, prichádza na rad vtedy, keď si človek nevie poradiť s bolestou. Lekári ju schvalujú vtedy, keď nie sú možnosti liečby ochorenia, ktoré je smrteľné alebo jeho bolesť je neznesiteľná. V niektorých krajinách už nie je

potrebná ani choroba a bolesť na vykonanie „*dobrej smrti*“ – stačí len rozhodnutie človeka. Naproti eutanázii sa stavia láskavá starostlivosť o zomierajúcich, keďže každý život je hodný ochrany.

Gender ideológia

Gender ideológia hlása fa-lošnú rodovú rovnosť. Vyhlasuje, že rozdelenie ľudí na mužov a ženy je fakt, ktorý sa ustálil spoločenskou dohodou. Tým, že muži robia mužské veci a ženy ženské chlapci a dievčatá sa pre svoje pohlavie rozhodnú. Ak sa chlapec rozhodne byť viac ženský, alebo dievča viac mužské je to (podľa gender ideológie) úplne v poriadku. Pohlavie je ale vlastné každému človeku a muž žijúci ako žena, alebo naopak, je neprijatím pravdy o sebe. Vede k deformácii obrazu osoby a môže mať vplyv na sexuálne správanie.

Ako vidno, ideológia smrti je bližšie, ako by sme si mysleli. Pamäťajme ale, že Kristus zvíťazil nad všetkou zlobou sveta – stačí Mu dôverovať a zanechať hriech; možno aj ten proti životu. Nikdy nie je neskoro! Kristus sa svojím narodením stal tým najväčším bojovníkom Za život. Dáva nám život večný.

Poznámka: Najznámejšou pro life organizáciou je na Slovensku Fórum života.(www.forum-zivota.sk)

Pavol Burda, 6. ročník

HĽA, SLUŽOBNICA PÁNA

*P*rinášame vám rozhovor s rehoľnou sestrou Bazíliou Kužmíkovou, OSBM. Narodila sa vo Veľkých Ozorovciach pred viac než 80 rokmi v chudobnej, robotníckej, ale kresťanskej rodine, ako najmladšia zo štyroch deti. Otec jej zomrel, keď mala ešte len 8 rokov.

Vychovávala ju a aj jej súrodencov mamka. Sestra Bazília hovorí: „Dala nám najväčší poklad, príklad živej viery, odevzdanosti do vôle Božej a lásku k Bohu a ľuďom. Dodnes mám v pamäti okamih, keď v nedele mamička krájala rezance a vtom zazvonil zvon v kostole na premenenie. V tom okamihu nechala prácu, padla na kolená a zostala pohrúžená v tichej modlitbe. Tento zážitok má sprevádza celý život.

Základnú školu som navštevovala v rodisku, ktorá bola prerušená v roku 1944 vojnovými udalosťami. Boli sme vyhnani, hnali nás transportom nemeckí vojaci, dedinu skoro celú vypálili, a tak sme front prežili v Maďarsku, ostalo nám to, čo sme mali na sebe, nemali sme sa kam vrátiť. Prijali nás príbuzní v Plechoticiach.

Následne som dokončila základnú školu,

neskôr Meštiansku školu a Obchodnú akadémiu s maturitou v r. 1953. Pred maturitou v roku 1952 oficiálne, ale tajne som sa prihlásila do rehole a bola som prijatá. Dva roky som pracovala v Košiciach ako administratívna sila v učtárni. V roku 1955 som sa dostala k sestrám baziliánkam do Čiech, kde boli vyvezené a ťažko pracovali v rôznych továrnach. Neskôr však boli preložené pracovať do ústavu pre

mentálne postihnuté ženy v Svitavách a tam som aj ja pracovala až do dôchodku. V roku 1989 som bola zvolená do generálnej kúrie v Ríme a tam som pracovala pre potreby nášho Rádu až do roku 2004. Teraz žijem v rehoľnej komunite v Sečovciach.

Čo Vás priviedlo k vstupu do radu sestier OSBM?

V regióne Zemplín žijú vedľa seba veriaci rímskokatolíckeho a gréckokatolíckeho obradu. V detstve som počula námetky, že gréckokatolíci sú čosi menej významní ako rímskokatolíci, že vraj to sú „rusnaci“. Tento negatívny postoj ma priviedol k tomu, že som sa začala viac zaujímať o východný obrad. Občas so svojou kamarátkou, ktorá bola gréckokatolíčka, som navštievovala ich náboženstvo.

Na mešťanke v Sečovciach štyri roky ma učili dve sestričky baziliánky a práve tam sa začalo formovať moje povolanie. Veľmi som túžila práve k nim vstúpiť. O tom som však nehovorila, lebo som nechcela, aby si mysleli, že to robím z osobných dôvodov, aby som mala protekciu alebo chcela bývať v ich kláštore, kde bývali niektoré dievčatá. Totiž denne som dochádzala peši 7 km, lebo v tom čase nepremával autobus. Až po ukončení mešťianky som nadviazala s nimi bližší vzťah. Bola som rozhodnutá, že ukončím maturitu a hned vstúpim do rehole.

Nuž, prišlo veľké prekvapenie, keď v roku 1950 všetky kláštory likvidovali. Naše sestry vyviezli do

rôznych pracovných táborov a tvární. Využila som každú možnosť ich navštíviť, kdekoľvek boli. V roku 1952 som sa už oficiálne prihlásila a bola prijatá. Po maturite som chcela byť v ich blízkosti, ale nebola to také ľahké, avšak Božia pomoc bola veľká. Nakoniec som sa predsa k nim dostala a tajne som sa pripravovala na rehoľný život. Totiž všetko prebiehalo v skrytosti.

V čom si myslíte, že je dnes problém nízkeho počtu kandidátov, ktorí by chceli žiť v rehoľnom spoločenstve?

Problém vidím v tom, že celá naša spoločnosť je veľmi zameraná iba na materiálne hodnoty. Taktiež je veľký nátlak udusiť a zničiť všetko duchovné a oslabiť vieru. Málo sa venuje výchove charakteru, rozvíjať a upevňovať osobnosť človeka. Deti sú dobré, ale sú formované TV, internetom a vplyvom zlých príkladov dospelých. Ich vnútro je tak naplnené duchom a zhonom toho sveta, že nemajú čas sa stísiť, nájsť si čas na modlitbu, na rozhovor s Pánom Ježišom, čítanie Sv. Písma, chýba im odvaha rozhodnúť sa pre Božie veci a veriť, že sú milované Božie deti. Okrem toho je tu aj problém rozvrátených rodín, deti sú zranené, rastú bez tepla domova a rodičovskej lásky. Rodičia by sa mali viac venovať deťom, viesť ich, aby si vedeli niečo aj odoprieť, kontrolovať ich a usmerniť pri používaní Tv a internetu, ktorý je vynikajúcim prostriedkom, ak je správne používaný, ale veľkým zlom

a nebezpečenstvom, ak niet kontroly. Dnešná doba považuje za najväčšie hodnoty peniaze, slávu, sebavedomie. Aj rodičia majú povinnosť viesť deti k skromnosti, obetavosti, vzájomnej pomoci a láske. Nedovoliť a dávať im všetko, čo si zmyslia. Predovšetkým dávať im dobrý príklad.

Čo Vám pôsobí radosť vo Vašom povolani?

Mám veľkú radosť z toho, že som dieťaťom Božím, snúbenicou Ježiša Krista, že môžem žiť v spoločenstve sestier, v ktorom si vzájomne pomáhamie niest' bremená života. Navzájom si pomáhať a spolu so svätoú Cirkvou budovať Božie kráľovstvo. V duchu sa teším, že môj nebeský Otec - môj Stvoriteľ ma tak miluje, že si ma zapísal do dlaní svojich rúk, ako to čítame u proroka Izaiáša, čo je proti tomu svetská sláva a bohatstvo, úbohá márnosť, nič sa tomu nevyrovnaná!

Aké sú podľa Vás úskalia rehoľného života?

Vidím nedostatočnú pripravenosť pre súčasný moderný svet, určitý egoizmus zrieť sa seba, svojich názorov, predstáv a podriadiť sa vôle Božej. Niekedy rehoľník má pokušenie reformovať spoločenstvo, v ktorom žije, podľa svojich predstáv namiesto toho, aby sa dal formovať spoločenstvom. Naše sebavedomie nám robí veľké ťažkosti zvlášť v poslušnosti. Sama som to zažila, jedenkrát bolo to na Veľký Piatok, keď mi moja predstavená povedala: „Chod' do chrámu a odfotografuj Boží hrob“. Odpovedala som, že nemôžem sfotogra-

fovať, pretože nemám blesk a tam je pološero, kde svieti len slabučké svetlo a sviečky, to je zbytočné, z toho nič nebude. Takto sme viedli dialóg, samozrejme som dokazovala, že mám pravdu. Nakoniec mi povedala: „Chod' a sfotografuj“. Roztrpčená som odišla a pritom som mysla, však uvidíš, ako to dopadne. Sfotografovala som a po vyvolaní som bola ochromená, aká krásna fotografia vyšla. Zahanbila som sa sama pred sebou, moja pýcha a sebavedomie sa zlomilo a tu bola najsilnejšia lekcia poslušnosti.

Mnohokrát sa stáva, že rehoľník prežíva rôzne pokušenia a pochybnosti. Myslím, že je veľmi dôležité neriešiť to sám, ale zdôveriť sa duchovnému vodcovi. Také pokušenie som zažila po vstupe do kláštora. Stálo ma nemalo obety, kým som sa tam dostala a naraz mi prišlo na um, načo si tu prišla, veď aj vo svete si sa mohla modliť, nevieš, čo bude ďalej. Tri dni som sa s tým trápila, napokon som išla za predstavenou a zdôverila som sa jej, čo prežívam. Samozrejme, že ma povzbudila a týmto okamihom všetko sa ukludnilo a nadobudla som pokoj v duši.

Čo Vám počas ťažkých rokov dodávalo odvahu a povzbudzovalo Vás?

V tejto ťažkej dobe totality nebolo ľahko. Odvahu, silu a povzbudenie mi dával 26. žalm. Najmä slová „Pán je moje svetlo a moja spása, koho sa mám báť? ... Pán je ochranca môjho života, pred kým sa mám

strachovať? ... O jedno prosím Pána a za tým túžim, aby som mohol bývať v dome Pánovom po všetky dni svojho života, aby som pociťoval nehu Pánovu a obdivoval jeho chrám. On ma vo svojom stane schová v deň nešťastia, ukryje ma v skrýši svojho príbytku.“

Taktiež kapitoly proroka Izaiáša (Iz 41-49) a to najmä slová: „Ty si môj sluha. Teba som vyvolil a nezavrhol. Neboj sa, veď som s tebou ja, neobzeraj sa, veď ja som tvoj Boh, posilňujem ňa, ba pomáham ti, držím, ňa svojou spásnou pravicou. ... Neboj

sa, veď ňa vykúpim, po mene ňa zavolám, ty si môj. ... Pretože si drahý mojim očiam, vzácný a ja ňa milujem. ... Zotriem ako oblak tvoje hriechy a ako mrak tvoje previneniam vráť sa ku mne, vykúpim ňa. ... Ja nezabudnem na teba ... Hľa do dlaní som si ňa vryl.“

Stále ma nadchne prežívanie Božej prítomnosti - osobitne v najsvätejšej Eucharistii, pomoc a ochrana Presvätej Bohorodičky, ktorej som sa zasvätila už od detstva.

Za rozhovor ďakuje redakcia

STRETNUTIE SEMINARISTOV VELEHRAD

*D*ruhý víkend mesiaca október priniesol skupine bohoslovcov nášho kňazského seminára zaujímavú zmenu do ich bežného denného programu v podobe púte na stretnutie seminaristov Slovenska, Čiech a Moravy. Toto stretnutie sa uskutočnilo už tradične na Velehrade v Českej republike v dňoch 11. až 13. októbra 2013.

V piatok okolo poludnia sme sice v menšom počte, no plní očakávania nasadli do mikrobusu a vybrali sme sa na cestu k našim západným susedom, na Velehrad, s cieľom vytvoriť tam krásne spoločenstvo povolaných. Podvečer sme po niekoľkohodinovej ceste konečne dorazili do farnosti Bílovice, ktorej veriaci nás ihneď po-

prichode privítali na svätej omši, ktorú práve slávili. Po jej skončení nás s veľkou radosťou a láskou prichýlilo

niekoľko rodín z Bílovíc a okolia. Z vlastnej skúsenosti môžem povedať, že som sa v rodine, v ktorej som bol spolu s ďalším bratom ubytovaný, stretol s veľkou ochotou a túžbou poslúžiť nielen pocestným, ale často aj hladným a smädným.

Už v skorých ranných hodinách v sobotu sme sa spoločne presunuli na samotné stretnutie na Velehrad. Tu nás sice privítalo sychravé jesenné počasie, no nemalo to žiadny výrazný vplyv na celkovú dobrú atmosféru stretnutia. Program bol otvorený v bazilike o 9:30 krátkym duchovným slovom a spoločnou modlitbou svätého ruženca v českom, slovenskom, cirkevnoslovan-skom a latinskom jazyku. Po ňom nasledovala slávnostná svätá omša, ktorej hlavným celebrantom bol olomoucký arcibiskup Mons. Ján Graubner, ktorý sa nám seminaristom prihovoril aj v homílii a povzbudil nás, aby sme kráčali po stopách svätých Cyrila a Metoda, pevní vo viere a s láskou prijímal poslanie od Boha. Na záver boli všetkým seminaristom rozdané posvätené malé grécke krížiky ako pamiatka na toto stretnutie. Po skončení svätej omše sme sa spoločne odobrali posilniť na obed, po ktorom nasledovala prednáška profesora- jezuitu Marka Rupnika, ktorá vychádzala z úryvku 2. kapitoly listu Efezanom. V tejto prednáške zdôrazňoval potrebu uvedomenia si skutočnosti vlastnej

spásy a získanej slobody v živote kňaza a vystríhal pred formalizmom v liturgii a modlitbe. Po prednáške nasledoval čas v skupinkách určených na vzájomné zdieľanie a povzbudenie sa seminaristov.

Na záver tohto stretnutia sme sa ešte raz spoločne zišli v bazilike pri modlitbe akatistu k Presvátej Bohorodičke, ktorý viedol náš kňazský seminár. Následne sme sa spoločne vrátili k rodinám, ktoré nás dočasne prichýlili, aby sme s nimi strávili ešte nejaký čas.

V nedeľu ráno sme sa rozdeľení po všetkých chrámoch farnosti zúčastnili svätých omší v okolitých obciach, v ktorých sme boli ubytovaní. Po chutnom nedeľnom obede pri dobrej atmosfére sme sa srdečne podčakovali domácnostiam, ktoré nás prichýlili za ich pohostinnosť a vrúcne prijatie a odobrali sme sa do Nedachlebíc. Tam sme strávili posledné chvíle v Českej republike, počas ktorých sme prítomným svedectvami bratov a duchovným spevom odprezentovali naše povolanie, život v seminári i východný obrad. Následne sme sa po poslednej krátkej rozlúčke s miestnymi vybrali späť do nášho seminára v Prešove plní duchovných zážitkov, nových vedomostí, či obohatení o nové priateľstvá, povzbudenia a príklady darujúcej sa lásky.

Peter Leško, 3. ročník

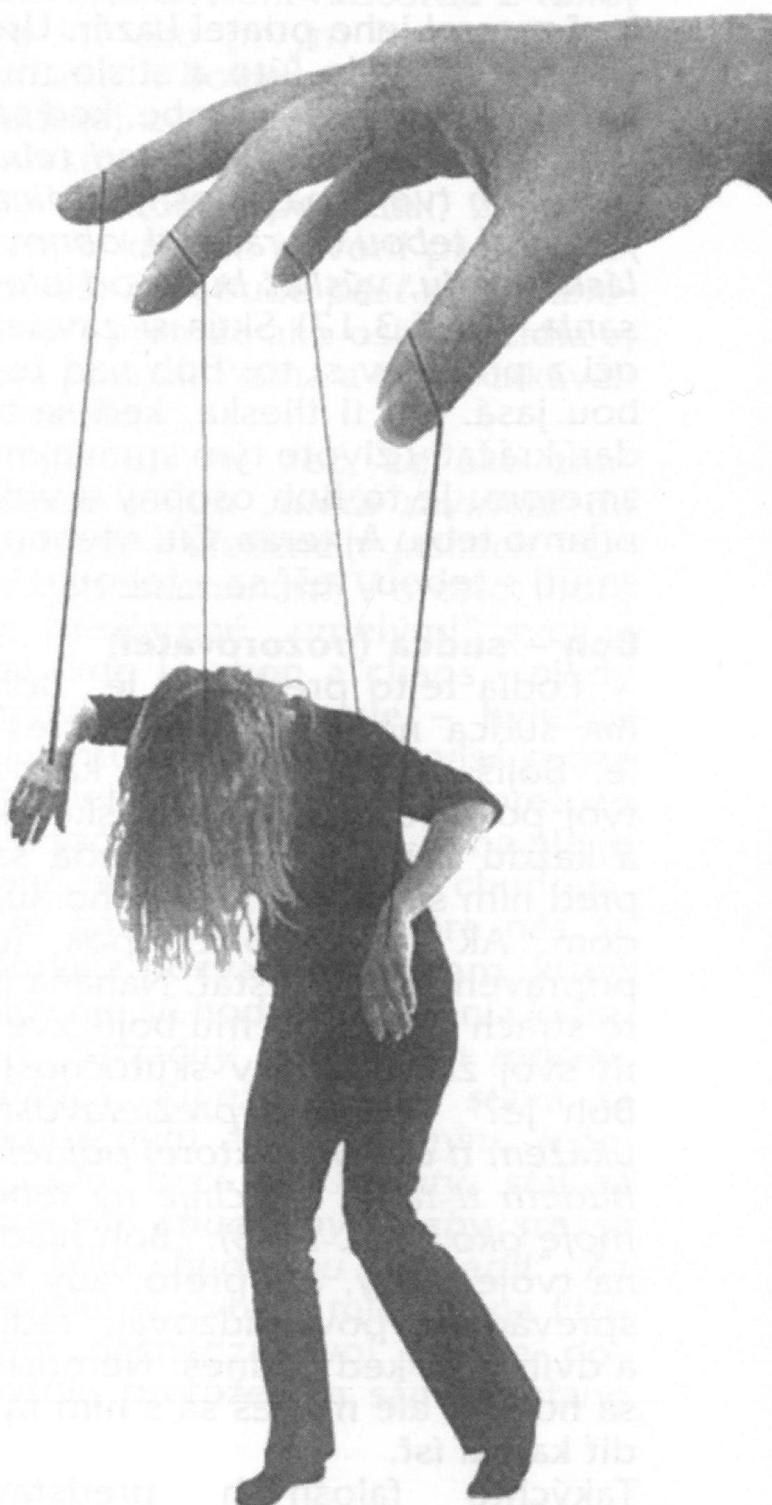
S KÝM NAOZAJ CHODÍŠ?

*M*ožno si si už niekedy všimol zaľúbený pár, ktorý spolu chodí už niekoľko rokov. Ak by sme sa ich spýtali, aký je ich partner, aké má povahové vlastnosti, črty tváre, určite by vedeli odpovedať. V Adamovom rode žil jeden muž, ktorý sa volal Henoch. Božie slovo ňom hovorí: „*Henoch chodil s Bohom a nebolo ho, lebo Boh ho vzal.*“ (Gn 5, 23-24) Kedže s ním chodil každý deň, určite poznal konkrétnie jeho mocné skutky moc a vlastnosti. Dá sa čosi podobné povedať aj o nás? Môžeme povedať, že poznáme toho, ktorý s nami chodí a chce byť naším partnerom? Poznáme ho naozaj dobre, alebo náš pohľad na neho je skreslený? Možno si sa aj ty stretol s rôznymi predstavami o Bohu a niektoré boli aj falošné. Posúva nám ich diabol, ktorý je klamár, táto spoločnosť a mnohokrát na nich majú podiel aj zlé medziľudské vzťahy a zranenia z nich vyplývajúce.

Prvou falošnou predstavou o Bohu je Boh - bábkar.

Ľudia majú pocit, akoby Boh všetko dopredu predurčil a nedovolil im žiadnu iniciatívu. Cítia sa neslobodní, a tak iba kapitulujú a dožívajú svoj život. Táto falošná predstava predstavuje nášho Pána ako toho, ktorý manipuluje s človekom a upiera mu slobodné rozhodnutia. Avšak Božie slovo nám vyvracia túto predstavu slovami: „*Sme spolupracovníci Boží*“ - nie sme teda len nástroje v Jeho rukách na budovanie Kráľovstva, ale máme na tej práci aj účasť.

(1 Kor 3,9a). Boh s nami počíta, dáva nám slobodnú vôľu a chce, aby sme sa rozhodovali pre neho. Chce, aby sme spolu s ním prišli k dokonalému šťastiu. Nie je ten, ktorý iba ťahá za špagátky ako bábkar, ale dáva nám slobodnú vôľu, aby sme spolu s ním kráčali týmto životom.

Boh počítac

Podľa tejto predstavy je Boh veľmi inteligentný, ale neosobný. Všetko vidí, ale ničoho sa nedotýka. Nevie sa vcítiť do tvojich problémov a nechápe ďa. Často sa k nemu modlíš, ale máš pocit, že je k tebe ľahostajný a je mu jedno, či máš v srdci radosť, alebo ľútosť? No je Boh bez citov? Vedľa Svätého písma oňom hovorí: „Ježiš zaslzil.“ (Jn 11,35) - Ježiš plakal, keď zomrel jeho priateľ Lazár. Určite mu ho bolo ľúto a stislo mu srdce, ako niekedy aj tebe, keď sa trápiš. A ďalej: „Uprostred teba Pán, Boh tvoj, spásonosný hrdina jasá nad tebou od radosti, obnoví lásku svoju, výskat bude od plesania.“ (Sof 3,17) Skús si zavrieť oči a predstav si to: Boh nad tebou jasá. On ti tlieska, keď sa ti darí kráčať v živote tým správnym smerom. Je to Boh osobný a vidí priamo teba. Aj teraz. Cíti s tebou, smúti s tebou, teší sa s tebou.

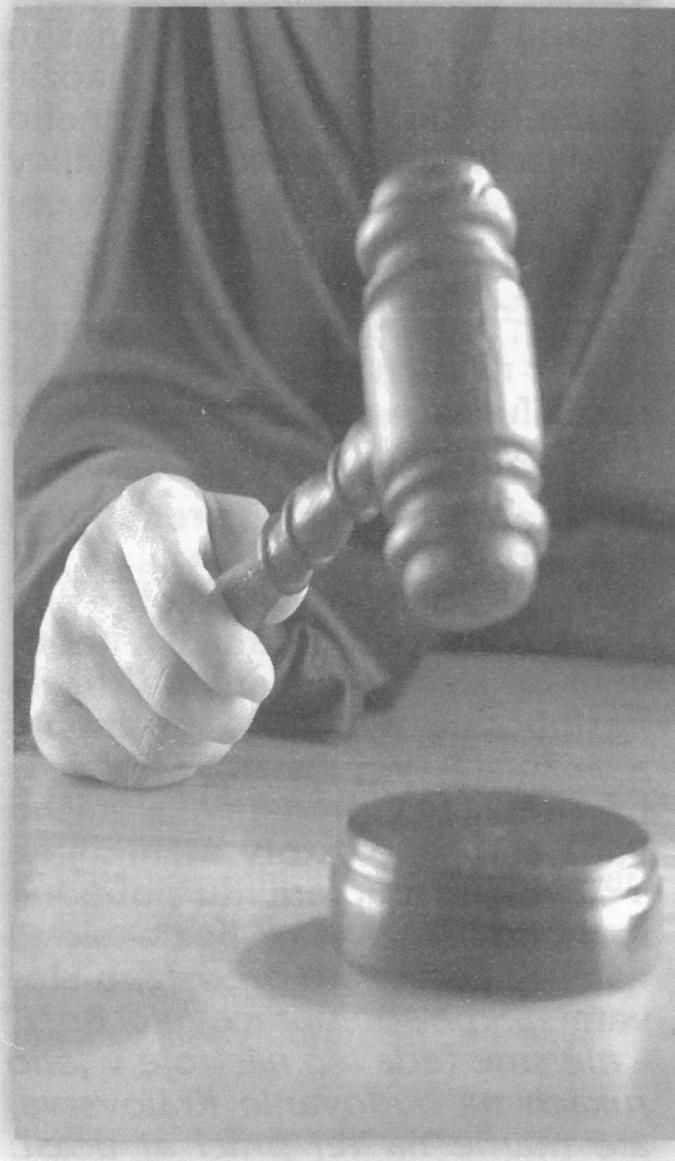
Boh – sudca (pozorovateľ)

Podľa tejto predstavy je Boh iba sudca na súdovskom kresle. Bojíš sa ho, lebo vidí každý tvoj poklesok, každý tvoj skutok a každú zlú myšlienku. Nedá sa pred ním skryť, ani pred jeho súdom. Ak spravíš priestupok, je pripravený ďa potrestať. Naháňa ti to strach a preto sa mu bojíš zveriť svoj život. Aký v skutočnosti Boh je? „Dám ti prezieravosť, ukážem ti cestu po ktorej pôjdeš, budem ti radať, spočinie na tebe moje oko...“ (Ž 32,8). Boh hľadí na tvoje cesty, ale preto, aby ďa sprevádzal, povzbudzoval, radil a dvíhal ďa, keď padneš. Nemusíš sa ho báť, ale môžeš sa s ním radať kadiaľ íšť.

Takýchto falošných predstav

o Bohu je omnoho viac. Ale my sme pozvaní k niečomu inému, ako len hľadať pomýlené predstavy o tom, ktorý každý deň dobýja naše srdia, ako bezhlavo zaľubený muž. „Hľa stojím pri dverách a klopem. Kto počúvne môj hlas a otvorí dvere, k tomu vojdem a budem s ním večerať a on so mnou.“ (Zjv 3,20) Sme pozvaní spoznávať ho v intimite rozhovoru pri sviečkach našej modlitby, v čítaní Božieho slova, ale aj v konkrétnych situáciách, ktoré sa dejú v našich životoch.

Matúš Verba 6. ročník

LEBO CHLAPČEK NARODIL SA NÁM A SYN NÁM JE DANÝ...

*U*rčite každý z nás už dostał nejakú dobrú správu. Mohlo sa to týkať prijatia na vysokú školu, do zamestnania; či správu o zasnúbení alebo o narodení dieťaťa. Sprievodným javom dobrej správy je pravá nefalšovaná radosť. Niekedy sa stáva, že určité správy prichádzajú vtedy, keď to človek najmenej čaká, pretože je v dnešnom svete obklopený svojimi starosťami.

Práve takými adresátmi posolstva boli pastieri. Tí strážili svoje stádo v oblasti obklopanej pasienkami, nevediac, že sú najbližšie k udalosti, ktorá sa v tú noc stala. „*Tu zastal pri nich Pánov anjel.*“ Tak, ako Adam v raji, keď počul Boží hlas a zlakol sa, akoby podobne aj pastieri sa v tú noc preňakli toho hlasu, ktorý k nim prehovoril. Viem si živo predstaviť, že pastierov naplnil obrovský strach, ale anjel rozptýlil ich obavy a povedal im: „*Nebojte sa. Zvestujem vám veľkú radosť, ktorá bude patriť všetkým ľuďom.*“ Kedže to boli jednoduchí ľudia, ktorí každý deň kráčali so svojimi starosťami, s chudobou a bolesťami, ktoré prináša život, ani náhodou nečakali dobré správy. Možno už nemali ani síl dôverovať Bohu, predsa zrazu uvideli veľké svetlo, lebo: *ich ožiarila Pánova sláva.* Anjel, ktorý je poslom dobrých správ, im oznamil: *Dnes sa vám v Dávidovom meste narodil Spasiteľ Kristus Pán!* Akú

úlohu tu zohrali pastieri? Vďaka ich nepretržitej bdelosti kvôli stráženiu ich stáda sa im nielen prihovára sám Pán, ale ako Boží dar dáva seba samého.

Pastieri hneď nechápali tieto slová, ale hnaní radosťou z toho, že im ako prvým je umožnený prístup k Božiemu tajomstvu, i z ľudskej zvedavosti, vybrali sa na miesto narodenia Spasiteľa. Vtedy si možno povedali, že to je ten, o ktorom hovoril prorok Michaeľ, že: „*bude pásť silou Pánovou*“, pretože ako ostatní Židia aj oni poznali Písma a tiež očakávali Mesiáša.

Hovorí im tiež, že ako znamenie nájdu „*dieťa zavinuté do plienok a uložené v jasliach.*“ Čo je tým znamením? V meste, ktoré je prežiarené „umelými“ svetlami, kde je zhon a chaos, nikdy neuvidíme znamenie – hviezdu ako mudrci. Musíme vyjsť spoza hradieb svojho mesta, pretože skutočným znamením Boha nie je jeho majestnatosť, ale chudoba. Pre pastierov, ale aj pre nás sa ponúka pozvanie k jasliam, ktoré síce nie sú hodné narodenia kráľa, ale *Zázračný radca, Boh mocný, Vládca, Knieža pokoja* stáva sa *poníženým a bezbranným, lebo:* – „*On, hoci bol bohatý, stal sa pre vás chudobným, aby ste sa vy jeho chudobou obohatili*“. Za kolísku si vyberá miesto, na ktorom nachádza svoj pokrm dobytok, pretože On sám sa stane

pokrmom pre nás.

Ked' sa dnes skutočne stret-neme s Ježišom Kristom, ktorý sa predstavil nielen pastierom v betlehemskej jaskyni, potom táto radostná zvest' má moc zmeniť naše životy. Chce sa narodiť do chudoby každého jedného z nás, do našich biednych vzťahov, do hriechu, ktorého sa neviem zba-viť, do našej tmy, ne-láske voči blízkym, do našho vnútra. Dovoľ-me Bohu, aby sa narodil do našich sŕdc, aby z nás urobil nové stvorenia v Kristovi. Nebuďme ako spo-kojne spiaci obyvate-lia mesta, ale bdejme ako pastieri a buďme otvorení voči Bo-žiemu volaniu. Nech nás priviedie k pravému poznaniu, ako sa modlíme v tropári:

„Narodenie tvoje Kriste Bože náš, prinieslo svetu svetlo múdrosti, lebo mudrci hviezdou sa poučili, klaňať sa ti ako Slnku pravdy a uznávať teba Východ z výsosti, Pane sláva tebe. Kiež sa narodí a rodí neustále aj v našich srdciach a skrze nás do celého tohto sveta. Lebo s nami Boh!

Ján Murgaš, 4. ročník

PAMÄTNÍK BOŽEJ MOCI

*P*ri mojej posladnej návšteve Rakúska som mal možnosť navštíviť aj starobylý cistercián-sky kláštor v malom mestečku Heiligenkreutz. Starší mních ma sprevádzal pri prehliadke tohto nádherného skvostu. Zastavili sme sa uprostred celého komplexu, kde stál obrovský pamätník, alebo skôr socha na vysokom stĺpe, na ktorej bola vyobrazená Najsvätejšia Trojica. Mních spo-mínal, že v mestečku bol onoho času zákerný mor, a tak bol vysta-

vený tento pamätník, pre pomoc a ochranu miestnych obyvateľov. Mor sa skončil a pamätník stojí až do dnešných dní, aby pripomínał všetkým obyvateľom naprirodze-ný Boží zásah a ochranu.

V biblickej knihe Jozue sa stre-távame s podobným úkazom. Po prevzatí vedenia Izraelského ľudu Jozuem bol národ vystavený ďal-šej prekážke pri svojom putovaní do zasľúbenej zeme. Unavení a zničenie púšťou ich čakala rieka Jordán, ktorá, ako to čítame v knihe

Jozue, naplňa svoje koryto v dňoch žatvy až po okraj. Nieko by povedal, že to bola dosť nevhodná okolnosť pri ich putovaní.

Avšak skúsme sa pozrieť na túto skutočnosť Božími očami. Boh Izraela, ten, ktorý sám ide pred svojím ľudom, chcel dať zažiť Izraelu novú skúsenosť so svojím Bohom. A tak sa aj stalo:

„Kňazi však, ktorí niesli archu Pánovej zmluvy, pevne stáli na suchej zemi uprostred Jordánu - zatiaľ všetok Izrael prechádzal po suchu -, kým neprešiel všetok ľud na druhú stranu Jordánu.“ (Joz 3,17)

Bola to skúsenosť, ktorá opäť prebudila Izrael a vliala mu novú nádej do budúcnosti. Ľud mohol spoznať, že Boh Abraháma, Izáka a Jakuba je s nimi... a chce pre nich to najlepšie, pretože má pre nich pripravený ten najlepší plán. Izrael je Božím miláčikom, ako to čítame na viacerých miestach v Božom Slove. Tieto nádherné vyznania Boha sú sprevádzané stále skutkami lásky Boha voči svojmu ľudu. Nekončí to však len touto nádhernou skúsenosťou. Boh pozna dokonale človeka a jeho povahu. Vie, že v ťažkých chvíľach dokáže byť tak zdrvený ťažkosťami, až zabudne na to, čo kedysi pre neho vykonal jeho mocný Boh, preto sa pozrime ďalej, čo nasledovalo, ďalej v našom putovaní s Bohom.

Po prechode Izraelitov cez Jordán vyzval Jozue mužov z dvanásťich kmeňov Izraela, tak ako mu to prikázal Boh, aby vyniesli dvanásť kameňov zo stredu rieky Jordán.

„Keď už prešiel všetok ľud cez Jordán, povedal Pán Jozuemu:

„Vyberte si z ľudu dvanásť mužov, po jednom z každého kmeňa a rozkážte im: Vezmite si odtiaľto z prostriedku Jordánu - z mesta, kde stáli nohy kňazov - dvanásť kameňov, neste ich so sebou a uložte v tábore, kde zostanete túto noc.““ (Joz 4, 2-3)

Mnohí mužovia pravdepodobne ostali zarazení, keď im Jozue prikázal urobiť takúto bizarnú vec. A možno si neuvedomovali, aký darček má pre nich Boh pripravený.

Jozue im vravel: „Chodte pred archou Pána, svojho Boha, do prostriedku Jordánu a prineste si každý na ramenách jeden kameň - podľa počtu Izraelových kmeňov - aby boli pamätníkom medzi vami. Až sa vás raz vaše deti opýtajú: „Čo znamenajú pre vás tie kamene?“, odpoviete im: „Vody Jordánu zmižli pred archou Pánovej

zmluvy, keď išla cez Jordán. Preto nech tieto kamene na večné veky pripomínajú Izraelovým synom, že zmizli vody Jordánu!“ (Joz 4, 5-7)

Tak význačné gesto. Boh, ktorý miluje človeka nadovšetko a pozná jeho pohnútky, rozhodol sa postaviť doprostred svojho ľudu pamätník, aby mal vždy pred očami to, ako ho mocný Boh previedol cez jednu z mnohých nezdolateľných prekážok.

Božie Slovo je živé a aktuálne aj v tejto chvíli. Boh sa k nám prihovára a túži byť blízko svojho ľudu. Možno, aj keď práve teraz čítaš tento článok, sa nachádzaš kdesi pred svojím „Jordánom“. Pred prekážkou v tvojom živote, ktorá sa ti zdá nezdolateľná. A ako si zvykneme povzdychnúť:

„tu pomôže iba zázrak“... Chcem ti preto povedať niekoľko praktických bodov na záver.

1. Náš Boh je skutočne Bohom zázrakov a dokáže ťa previesť cez tvoj „Jordán“.

2. Prajem Ti, aby si mal túto skúsenosť čo najskôr, avšak nezabudni na jednu dôležitú vec. Keď zažiješ túto zázračnú skúsenosť, postav si svoj pamätník, aby ti v ťažkých chvíľach pripomínal veľkosť a moc Boha. Nemusí to byť nič zvláštne, ale nech je to výstižné... Pre obyvateľov mestiečka Heiligenkreutz to bol stĺp so sochou Najsvätejšej Trojice, pre teba to však môže byť napríklad rozhodnutie o prijatí do zamestnania do práce, ktorú si dlhý čas nevedel nájsť...

Michal Sopko, 5. ročník

Ô PÔVOLANÍ K DUCHU

“Lebo kto by si chcel život zachrániť, stratí ho, ale kto stratí svoj život pre mňa, nájde ho.“ (Mt 16,25)

Nie je nič nezvyčajné na tom, keď človek popri bežnej činnosti, či kráčaní, čosi drobné stratí. Vďaka chvíľkovej nepozornosti zrazu

Teraz si však predstavte, že človek-kresťan kráča po tomto svete a odrazu sa mu stane, že stratí vec celkom iného charakteru ako hmotné drobnôstky, ktoré my ľudia strácamo celkom bežne. Dostane sa do takej situácie, že z ničoho nič stratí svoj život. Prestane na ňom akosi úpenivo a radikálne lipnúť a úplne spontánne ho stratí. Nad bežnou stratou sa vieme viac či menej zarmútiť, no táto strata, ak je úprimná, mu dokonca prinesie radosť!

To preto, že ďalším krokom podľa Ježišových slov je nájdenie života, ktorý je už ale žitím Nového Adama, nie toho starého. Od tej chvíle sa naše bytie už viac neodvádzza od starého Adama, ale od Nového - Krista, ako to hovorí

malé predmety bez problémov prídu o svojho majiteľa. Stratil som fľašku, mapu, kľúče... Povie me si: no čo už, nevadí.

predpodobný Gregor Palama, solúnsky biskup. Je to, ako by sa vám odrazu zmenil genofond...

Predtým, než človek zažije a prijme toto duchovné povolanie, žije tak, akoby živoril. Keď však v ňom zavladne Svätý Duch, stáva sa dieťaťom Boha, jeho život pramení a čerpá z pravého života.

Prepodobný Serafín, ktorý žil svätým mníšskym životom v sárovskej pustovni v ďalekom Rusku koncom osemnásteho storočia, na otázku, čo treba v živote dosiahnuť, odpovedal: "Získaj Ducha pokaja...", a k tomu dodával: "... a tisíce duší okolo teba bude spasených."

Aký zmysel by však malo povedať niekomu, aby vo veľkom obchodnom dome kúpil napríklad droždie, keby ten dotyčný človek nemal potuchy, čo to droždie je a už vôbec by nevedel, v ktorom z množstva plných regálov má túto vec hľadať. Podobne by tomu bolo v prípade, že by Cirkev učila, že sa máme stávať nádobami čoraz plnšími Svätého Ducha bez toho, že by nám prakticky a jednoducho nevysvetlila, ani neukázala, kto to ten Svätý Duch je.

Otica a Syna si dokážeme relativne jednoducho vysvetliť na základe podobnosti s prirodzenou rodinou - Otec plodí Syna (tak, ako to vyznávame aj v nícejsko-carihradskom vyznaní viery), dáva mu bytie zo svojho bytia. Kde je tu však priestor pre Ducha? Na to je vhodné použiť slová moskovského metropolitu Filareta: "Otec je Láska križujúca, Syn Láska ukrižovaná a Svätý Duch Láska sväteho kríža."

Duch je teda najsilnejšia Láska,

aká môže existovať. Otec a Syn sa navzájom tak milujú, že táto láska je osobou. Anglický spisovateľ C.S. Lewis to opisuje na príklade podniku, v ktorom fanúšikovia sledujú zápas svojho oblúbeného mužstva - vznáša sa tam akoby duch fanúšikovstva, ktorý všetkých prítomných spája.

Keď však východní otcovia chcú hovoriť o tom, ako je stvorený človek a z čoho sa skladá, nepovedia, že je iba telom a dušou, ale podľa vzoru svätého apoštola Pavla (1 Sol 5,23) pridávajú, že človeka tvorí aj duch - Boží Duch.

Teda, v prípade, že chceme hovoriť o duchovnom povolaní každého človeka, máme v skutočnosti na mysli povolanie človeka k Duchu. Každý kresťan je Bohom volaný k tomu, aby Ho vlastnil tak, že sa mu dá vlastniť. Svätý apoštol Pavol v liste Efezanom (5,18) píše: "Dávajte sa naplniť Duchom." A svätý Anton Pustovník (žil v 4. storočí v Egypťskej púšti) akoby k tomu dodával vysvetlenie: "Lebo iba duše, ktoré prijali Ducha a sú napájané nebeskou slastou, rastú."

A k čomu majú rást naše duše? K čoraz plnšej podobe nášmu nebeskému Otcovi skrze milosť nášho Pána Ježiša Krista vo Svätom Duchu, ktorý je pokladom Dobra a Darom Života. No a nebeskou slastou nemôže byť nič iné, ako Eucharistia prijímaná bez vnútorného odlúčenia od Boha. Po jej prijatí navyše spievame: "Videli sme pravé svetlo, prijali sme Nebeského Ducha."

Dominik Gromoš, 3. ročník

CHERUBÍNSKA PIESEŇ

A VEĽKÝ VCHOD

*A*k Modlitba – Cherubínska pieseň sa nazýva podľa svojich počiatocných slov, v ktorých sa spomína jeden z deviatich anglických zborov. O tom, že je to jedna z najkrajších modlitieb Božskej liturgie, svedčí aj fakt, že hlboko obsahový text inšpiroval našich predkov k tvorbe mnohých melódií. Irmologion našej eparchie z roku 1960 uvádza 26 rôznych nápevov Cherubínskej piesne.

Veriaci ľud spieva Cherubínsku pieseň v dvoch častiach, a to pred Veľkým vchodom a poňom. Približne do 7. až 8. storočia sa na tomto mieste vykonávala aj proskomídia.

Obsah tohto hymnu nás pozýva k tomu, aby sme odložili „všetky svetské starosti“, ktoré nás odpútavajú od starostlivosti o svoju dušu a večnú spásu. Dôvod tejto výzvy sa nachádza v obsahu druhej časti Cherubínskej piesne – „lebo máme prijať Kráľa všetkých“, a to vo sväтом prijímaní. Teda Cherubínska pieseň nás pripravuje na dôstojné prijatie Kristovho tela a krvi. Ešte pred samotnou piesňou sa kňaz modlí za veriacich, aby dostali milosť a prijímali sväté tajomstvá s čistým srdcom, bez trestu a stali sa tak hodnými Nebeského kráľovstva.

Počas spevu Cherubínskej piesne sa modlí kňaz potichu modlitbu za seba „Nikto spútaný žiadostivosťou a rozkošami tela nie je hodný predstúpiť ani priblíziť sa k tebe, ani ti slúžiť, Kráľ slávy...“, v ktorej prosí, aby Pán očistil jeho dušu a uschopnil ho, aby tak mohol dôstojne vykonať tajomstvo Pánovho tela a krvi.

Mnohí tento text a symbol prenášania darov zo žertveníka na prestol prirovnávali k starorímskej vojenskej tradícii vyhlásenia nového cisára. Novozvoleného cisára vojaci pozdvihli na štít a niesli na svojich kopijach po celom tábore, kde sa s ním zvítavalo celé jeho vojsko. No celý

obrad ma praktickejší charakter. V prvej časti Božskej liturgie, ktorá sa nazýva Liturgia Slova, bolo centrom pozornosti samotné Božie Slovo. Jej druhá časť, Liturgia verných, má svoje centrum v tajomstve premenenia Kristovho tela krvi a v jeho prijímaní.

Túto skutočnosť nám potvrdzujú aj hymny, ktoré sa spievajú v liturgickom roku namiesto Cherubínskej piesne. Vo Veľký štvrtok spievame: „Prijmi ma dnes, Synu Boží, za spoločníka na svojej tajomnej večeri, veď ja nezradím tajomstvo tvojim nepriateľom, ani ti nedám bozk ako Judáš, ale ako zločinec sa ti vyznávam: Pane, spomeň si na mňa, keď prídeš do svojho kráľovstva.“

Vo Veľkú sobotu spievame: „Zmlíkni, každý človek! Stoj v bázni a chvej sa! Na nič pozemské nemysli! Hľa, prichádza Kráľ kráľov. Pán všetkých mocnárov, aby seba obetoval a za pokrm veriacim sa dal.“

Na službe Vopred posvätených darov pri Veľkom vchode spievame: „Nebeské mocnosti teraz s nami neviditeľne slúžia. Veď, hľa! Vstupe Kráľ slávy. Hľa! tajomná žertva dokonalá slávnostne sa prináša. S vierou a túžbou prisťúpme, aby sme sa stali účastnými na večnom živote. Aleluja.“ Treba pripomenúť, že na službe Vopred posvätených darov sa prenáša skutočné Kristovo telo, nie len dary pripravené na posvätenie. No vidíme, že medzi Cherubínskou piesňou a hymnami, ktoré ju zastupujú, je veľká podobnosť v obsahu, tie isté myšlienky, tie isté výrazy, tá istá výzva k dôstojnej účasti na svätom prijímaní.

Nech teda tieto hymny nám vždy pripomenú to podstatné, čo sa deje priamo pred nami a pre našu spásu. Sám Boh prichádza pod spôsobom chleba a vína.

Spracované podľa: Fencík, E. – Liturgika (r. 1878); časopis Slovo 2/1983

Lukáš Kovalík, 5. ročník

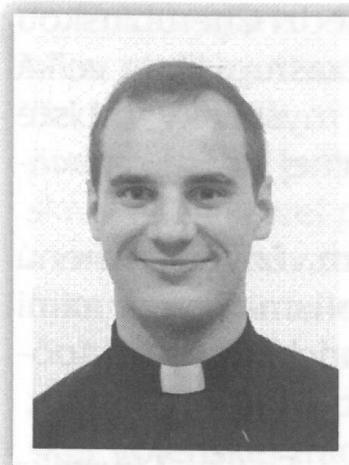
Položili ruku na pluh

Rovnako ako Boží ľud, ktorý nasledoval Ježiša slovami: *Pôjdeme všade kam pôjdeš, sa 12 mladých mužov rozhodlo s rovnakými slovami na perách rozšíriť počty nášho spoločenstva. Pozrime sa teraz na čas, ktorý predchádzal ich rozhodnutiu položiť svoju ruku na pluh a pracovať na Kristovej roli. Vložme ich do našich modlitieb, nech náš milosrdný Boh zapečatí toto rozhodnutie v ich srdciach a posilňuje ich na ceste povolania.*

Jozef Čeainik

Vek: 20, Farnosť: Vranov n/T - mesto

Záľuby: štúdium, čítanie kníh, rozjímanie nad Svätým písmom, behanie, posilňovanie, hokejbal, turistika

Ako vznikalo tvoje povolanie?

Už od malička som cítil volanie od Pána. Miništirovanie ma priblížilo k tajomstvám liturgie a k práci kňazov, ktorá ma vždy zaujímal a pozeral som na ňu s veľkou úctou. Cítenie blízkosti Pána prehlbovalo moje odhodlanie nechať sa viesť po celý život jeho učením a ďalej ho sprostredkovať ľuďom, ktorí nemali toľko milosti ako ja. Len silná viera a opora v Pánovi ma viedla k rozhodnutiu vstúpiť do kňazského seminára.

Kto je tvojím duchovným vzorom?

Duchovných vzorov mám hneď niekoľko. Kedže som vyrastal v dobe pôsobenia pápeža Jána Pavla II., práve on mi bol od malíčka príkladom. Jeho prístup k cirkvi bol ukážkový. V dnešnej dobe ma oslovil pápež František a jeho encyklika Lumen Fidei. Z domáceho prostredia je pre mňa veľkým vzorom o. Michal Zorvan. K jeho pastoračnej činnosti pozerám s veľkým rešpektom a dúfam, že sa od neho naučím čo najviac.

JAN JAKUBOV

Vek: 24, Farnosť: Košice - mesto

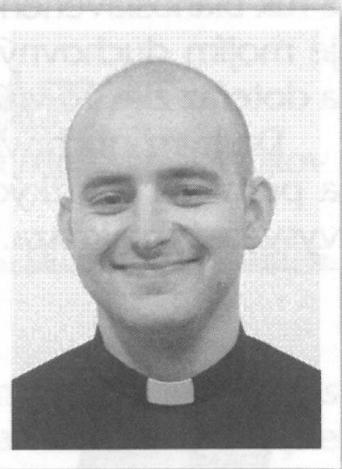
Záľuby: hudba, dobrá káva

Ako vznikalo tvoje povolanie?

Cesta k môjmu povolaniu bola trošku dlhšia a hlavne kľukatá. (vid' svedectvo na konci).

Kto je tvoj duchovný vzor?

Mojím duchovným vzorom je pápež František.

PETER KÖRSNÁK

Vek: 22, Farnosť: Stará Ľubovňa - pri kláštore CSsR

Záľuby: čítanie Sv. Písma, šport, história, priatelia, hudba

Ako vznikalo tvoje povolanie?

Mám za sebou postulát a pári mesiacov v noviciáte otcov redemptoristov. Pocítil som povolanie do kňazstva, no nebolo to v rehoľnom živote. Viac ma pritahuje byť diecéznym kňazom. Verím, že z Božej milosti sa kňazom raz stanem.

Kto je tvoj duchovný vzor?

Mojím vzorom je o. Miroslav Bujdoš, CSsR.

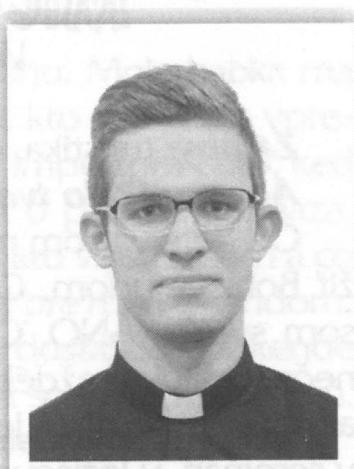
ROLAND NOSOV

Vek: 19, Farnosť: Veľké Slemence

Záľuby: kreslenie, maľovanie, šport - najradšej futbal a posilňovanie, pletenie čotiek, čítanie

Ako vznikalo tvoje povolanie?

Moje povolanie začalo vznikať, keď som mal 6 rokov, prvým miništrowaním. Pán Boh ma vzal do svojich rúk. Odvtedy som slúžil v chráme každú nedele. Volanie

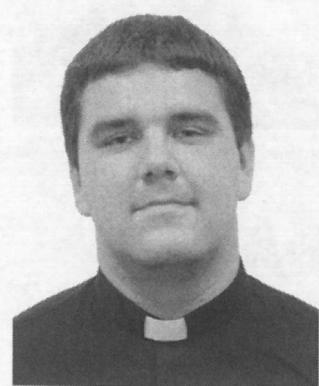

do seminára sa zintenzívnilo v siedmom ročníku a pokračovalo počas celého môjho štúdia na gymnáziu. Celé štyri roky som zotrval pri svojom rozhodnutí a Boh ma nikdy neopustil.

Kto je tvoj duchovný vzor?

Mojím duchovným vzorom je Ondrej Ďurkovič - môj bývalý principál. Svoju kňazskú formáciu začal v Prešovskom seminári, kňazskú vysviacku prijal z rúk blahoslaveného biskupa Petra Pavla Gojdiča v Prešovskej katedrále. Preto je mojím duchovným vzorom, lebo v rokoch prenasledovania zostal verným a doteraz žije vo vrúcnom vzťahu s Bohom.

Druhým duchovným vzorom je môj terajší principál Zsolt Szabó. Učil ma a pomáhal v ťažkých časoch. Študoval v seminári v Nyíregyházi a tam bol vysvätený za kňaza.

PATRIK PANKULICS

Vek: 19 rokov, Farnosť: Čierna nad Tisou

Záľuby: jazyky, čítanie, štúdium, plávanie, tenis, bicyklovanie, hudba

Ako vznikalo tvoje povolanie?

Moje povolanie sa postupne rozvíjalo už od detstva. Ako 8-ročný som začal miništrovať a potom som pristúpil k prvému svätému prijímaniu. Moja túžba po povolaní na gymnáziu postupne ubúdala. Po maturite som začal študovať na Technickej Univerzite v Bratislave. Avšak po roku som tam so štúdiom skončil, pretože sa u mňa znova objavila tá túžba po kňazskom povolaní. Bola taká silná, že ma priviedla až sem, do seminára.

Kto je tvoj duchovný vzor?

Mojím duchovným vzorom je môj principál, o. Jozef. Vďaka modlitbám dokázal zdolať aj tie najväčšie choroby a odvtedy je naplnený láskou. Má veľa práce na famosti, ale nad ničím neváha a plní si svoje povinnosti. Do všetkého vstupuje s Božou láskou a pomocou.

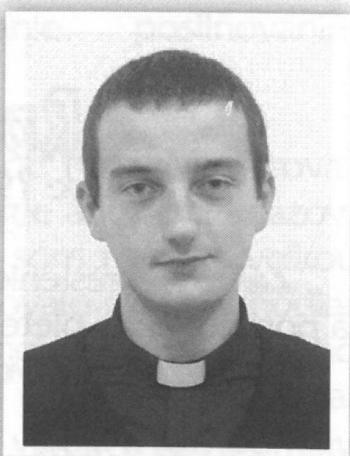
MICHAL PAVLIŠKO

Vek: 19, Farnosť: Fijaš

Záľuby: turistika, čítanie duchovnej literatúry

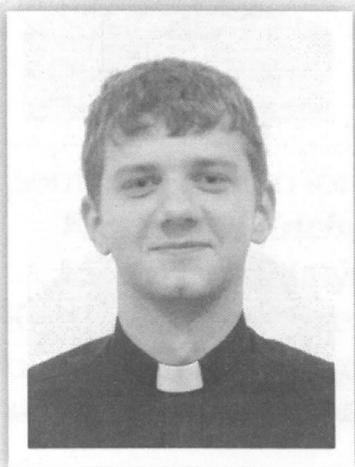
Ako vznikalo tvoje povolanie?

Od detstva som mal v sebe túžbu stať sa kňazom, slúžiť Bohu a ľuďom. Cítil som Božie volanie a odpovedal som svojím ÁNO. Chcem ohlasovať Krista, ktorý nekonečne miluje každého človeka, zjednocovať s ním ľudí a šíriť medzi nimi jeho evanjelium lásky. Tomu všetkému sa teraz učím tu v seminári, v Ježišovej škole.

Kto je tvojím duchovným vzorom?

Mojím veľkým vzorom je blahoslavený o. biskup P. P. Gojdič. Mal hlboký vzťah k Ježišovi v Eucharistii a veľkú úctu k Panne Márii. Vynikal svojou skromnosťou a pokorou. Svoj život obetoval za Cirkev, za svoju vieru a za Krista, pre ktorého bol ochotný podstúpiť aj mučenícku smrť. Takým chcem byť aj ja, aby som každý deň ochotne prinášal svoj život Bohu ako obetu.

PATRIK SAHAJDA

Vek: 19 rokov, Farnosť: sv.Cyrila a Metóda, Stropkov

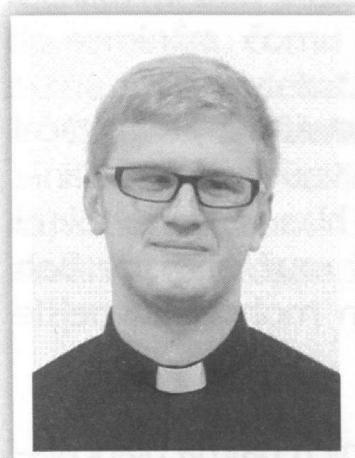
Záľuby: cyklistika, čítanie kníh, ping-pong, tenis, spievanie

Ako vznikalo tvoje povolanie?

Volanie a túžbu po kňazstve som pocítil ešte počas základnej školy. Touto otázkou som sa však intenzívnejšie začal zaoberať počas letných prázdnin pred maturitným ročníkom. Vtedy som sa rozhodol odpovedať na Jeho volanie a povedal som ÁNO. Veľkou pomocou pri rozoznávaní môjho povolania boli moji priatelia z farského spoločenstva, môj správca farnosti a formácia v Hnutí Svetlo-Život.

Kto je tvoj duchovný vzor?

Mojím duchovným vzorom je sv.apoštol Peter. Som mu často podobný v zlyhaniach a pádoch, ale túžim sa mu stať podobným aj v ohlasovaní. Tak ako Peter chodil s Ježišom počas jeho verejného účinkovania, a učil sa od Noho, tak aj ja túžim, aby tento čas v seminári bol časom, kedy budem chodiť do Ježišovej školy. Chcem sa Ním nechávať formovať, aby som mohol, až sa raz (ak je to Božia vôľa) stanem kňazom, ľuďom prinášať Krista a hlásať radostnú zvest.

PETER ŠČERBA

Vek: 19, Farnosť: Banské

Záľuby: hokejbal, turistika, čítanie kníh, dobrý film

Ako vznikalo tvoje povolanie?

Od malička som bol vedený k Bohu. Moja babka ma vždy vodila do cerkvi a vysvetlovala, kto je ten ujo vpredu, čo robí, a tak ďalej. Prvým takým impulzom bolo, keď som začal miništrovať a zaujímať sa o povolanie kňaza.

Potom prišiel vek, keď som začal uvažovať o sebe a o tom, kto vlastne som a čo je pre mňa dobré a v čom vidím zmysel. Víkend v Bárke bol pre mňa víkendom, kde sa to všetko začalo. Bola to Božia vôľa, ktorá ma tam dostala. Na víkende som pocítil, že Boh má pre mňa niečo pripravené a že má so mnou svoj plán. Práve vtedy som pocítil túžbu byť pri Bohu bližšie a robiť niečo viac.

Kto je tvoj duchovný vzor?

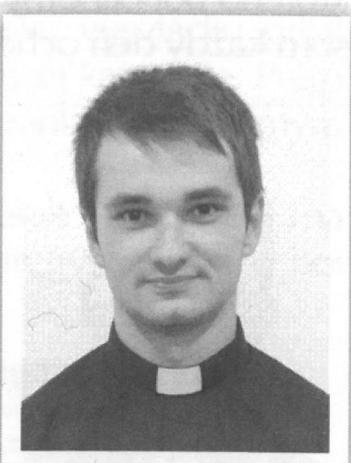
Mojím duchovným vzorom je blahoslavený Ján Pavol II., ktorý svojím životom, láskou a obetou pre mladých potešoval celý svet a povzbudzoval ich vo viere, aby ju žili a vydávali svedectvo pre druhých.

MARTIN TÓKÁR
Vek: 19, Farnosť: Svidník - mesto

Záľuby: duchovná literatúra, sakrálne umenie, šport a tanec

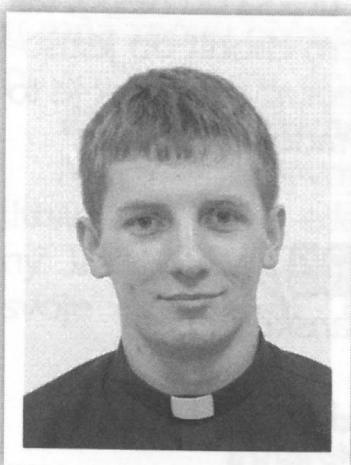
Ako vznikalo tvoje povolanie?

Už ako malý chlapec som obdivoval službu Kristových kňazov. Postupným dospievaním som vo svojom srdci rozoznával Boží hlas, ktorý ma ticho pozýval stať sa Jeho učeníkom. A tak som sa rozhodol odovzdať mu svoj život, a s láskou slúžiť Jemu i Jeho svätej Cirkvi.

Kto je tvoj duchovný vzor?

Mojou duchovnou inšpiráciou sú predovšetkým kňazi - svätci, ktorí celý svoj život zasvätili službe Bohu. Mojím najväčším ideálom je však sv. J.M. Vianney, ktorý svoju odovzdanosťou do Božích rúk a plnením Jeho svätej vôle dosiahol svätošť a je patónom všetkých kňazov. Je mojím vzorom najmä v jednoduchosti a pokore srdca.

JÁN VARGA
Vek: 20, Farnosť: Jakubany

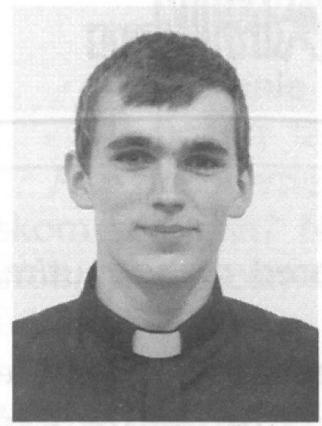
Záľuby: futbal, turistika

Ako vznikalo tvoje povolanie?

Po prvom svätom prijímaní, ako deväťročný som začal miništrovať. Už ako chlapec som cítil vnútorné povolanie ku kňazskej službe. Tento vnútorný hlas vo mne rokmi vyzrieval. Teraz ako 20-ročný mladý muž cítim, že Boh ma cez túto miništ-rantskú službu pripravoval, aby som mohol aktívnejšie spoznávať službu kňaza a zrelo sa pre ňu rozhodnúť.

Kto je tvoj duchovný vzor?

Mojimi duchovnými vzormi sú viacerí svätí, spomedzi nich najmä blahoslavený Ján Pavol II. Bol to človek s veľkým srdcom, ktorý šíril Božiu lásku medzi ľuďmi. Medzi moje duchovné vzory patria aj kňazi pôsobiaci v mojej farnosti a kňazskom seminári.

MATEJ ZORVAN

Vek: 18, Farnosť: Vranov nad Topľou - mesto

Záľuby: futbal, korčuľovanie, prechádzky

Ako vznikalo tvoje povolanie?

Od malička som chcel byť kňazom. Keď som bol malý, tak sme bývali na fare v Ľutine. Videl som, hlavne cez odpusty, ako ľudia chodia za kňazmi s prosbou o radu a oni im vždycky s láskou poradili. Tak som cítil, že i ja chcem pomáhať takoto formou ľuďom, ako im práve títo kňazi pomáhalo.

Kto je tvoj duchovný vzor?

Mojím duchovným vzorom je môj otec, keďže už od malička ma viedol ku Kristovi. V poslednej dobe si však beriem príklad aj z vlastného Milana Lacha, pretože v ňom vidím lásku, s akou pristupuje k ľuďom. Aj ja chcem raz s takou láskou pristupovať ku všetkým.

ŠTEFAN ZORVAN

Vek: 20, Farnosť: Vranov nad Topľou - mesto

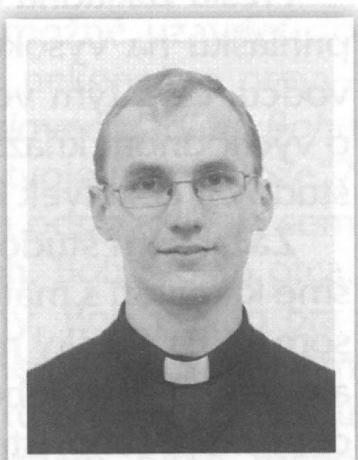
Záľuby: cyklistika, turistika, prechádzky

Ako vznikalo tvoje povolanie?

V prvom rade musím povedať, že som celý doterajší život žil v nádhernom kňazstve môjho otca Michala Zorvana, čo z veľkej časti prispelo k tomuto nasmerovaniu mojej životnej cesty. Na druhej strane v deviatom ročníku mi Boh skrže svojho posla povedal, aby som išiel do seminára, čomu som sa chcel vyhnúť, ale pochopil som, že pred Bohom nemá zmysel utekať.

Kto je tvoj duchovný vzor?

Pri krste mi rodičia vybrali za patróna svätého Štefana, ktorý mi je tým najväčším vzorom v službe, keď ho vyvolili za diakona, ako aj v modlitbe, keď sa modlil aj za svojich potupovateľov, do poslednej chvíle svojho života.

Za rozhovor ďakuje redakcia

MOJA CESTA K PÖVÖLANIU...

JÁN JAKUBOV

Moja cesta k povolaniu bola kľukatá. Utekal som pred rozhodnutím, pred zodpovednosťou, pred Božou milosťou.

Od malička som sa motal okolo „božích“ vecí. Ako asi každý malý chlapec, ktorý si všíma kňaza v chráme, ja som či už slúžil omše, keďže som z obce, kde je iba západný chrám, alebo pobehoval a všetkých požehnával s amatérsky vyrobenou monštranciou. Tento záujem sa vo mne prehlboval a skúmal som ho z každej strany. Keďže vo vedľajšej dedine Rafajovce je pútnické miesto, každý rok na sviatok Päťdesiatnice som bol s rodičmi na odpustovej slávnosti. Už vtedy som si všímal, že existuje aj iné slávenie ako západné a niečím ma veľmi pritiaholo a fascinovalo.

Prešla základná aj stredná škola a mal som sa rozhodnúť, kde pošlem prihlášku na vysokú školu. Pýtal som sa môjho duchovného poradcu – vodcu, čo s tým volaním, ktoré cítim. Samozrejme vtedy som rozmyšľal o východnom kňazstve. Poradil mi, že keď si nie som istý, tak mám skúsiť študovať čokoľvek iné. Keď je to volanie pravé, tak bude trvať stále.

Začal som študovať na Technickej univerzite v Košiciach, ale keďže nie sme kamaráti s matematikou, po druhom ročníku som skončil. Pripravoval som sa na skúšky na konzervatórium, keďže od malička študujem hudbu, ale nevzali ma, lebo vraj som bol starý pre nich ako dvadsaťročný. Koncom mája toho istého roku som vstúpil do postulátu kanonického rádu premonštrátov, keďže volanie sa ozývalo zase a ja som skúmal svoje povolanie pre celibát. Po niekoľkých mesiacoch som z rádu odišiel. V ten istý rok som začal študovať geografiu a hudobné umenie na univerzite v Prešove. Po prvom roku štúdia som odišiel do Veľkej Británie, priamo do Londýna na letnú brigádu, z ktorej sa stal ročný pracovný pobyt. Naučil som sa novému remeslu – vareniu. Po návrate na Slovensko som poslal prihlášku na formáciu do seminára a na vysokú školu, ale po prvých počítanoch som sa zlakol a nebolo z toho nič. Ďalej som študoval učiteľstvo a pracoval. Nech som pracoval kdekoľvek, stále som cítil, že moje srdce je nespokojné a túži len po jednom – byť blízko Boha a slúžiť mu ako kňaz. A tak som ako dvadsaťštyriročný uznal, že som asi zrelý urobiť konečne vo svojom živote vážne rozhodnutie. A tak som tu v seminári. Moja cesta k povolaniu bola kľukatá. Verím, že Boh ma priviedie na svoju žatvu.

DUCHOVNÉ PÔVOLANIE

Povolanie ku kňazstvu je Božím tajomstvom.

Ako prežívame formáciu v kňazskom seminári? Napíňa nás radosťou, že chceme byť Ježišovými učeníkmi? Cítime v sebe túžbu pomáhať ľuďom v ich problémoch? Máme ľažkosti komunikovať s inými ľuďmi? Vieme vytvárať bratské spoločenstvo tu v seminári?

Sú kňazi, bohoslovci a zasvätené osoby šťastní ľudia?

Boh zostupuje z neba a prihovára sa nám uprostred každodenných situácií. Dáva nám do srdca túžbu po tom, k čomu nás povoláva. Táto túžba by mala v nás vyvolávať spokojnosť, radosť a oduševnenie. Mali by sme prežívať príťažlivosť k povolaniu. Povolanie je pozvanie k láske a k službe. Nie je len vecou Božou. Dôležitá je naša odpoved. Potrebujeme skúsenosť s Bohom, ktorú prežívame v modlitbe, aby sme sa stali Jeho nástrojom.

Nechceme iba robiť niečo pre Krista, ale chceme robiť to, čo chce Kristus. Cez nás sa chce Boh zjavovať tomuto svetu. Od nás chce rozhodnutie, ktoré má byť slobodné a radostné. Tu v kňazskom seminári sa učíme byť si vedomí svojho povolania, počúvať Boží hlas, ako ho počul biblický Mojžiš.

Mojžišovi sa ozval hlas z trňového kríka: „Mojžiš, Mojžiš!“ On odpovedal „Tu som“. „Nepribližuj sa sem! Zobuj si z nôh obuv, lebo miesto, na ktorom stojíš, je zem

svätá. Ja som Boh tvojho otca Abraháma, Boh Izáka, Boh Jakuba“. Vtedy si Mojžiš zakryl tvár, lebo sa bál pozrieť na Boha (Ex 3, 4-6). Boh sa mu predstavuje ako Boh jeho otcov. Abraháma, Izáka a Jakuba. On si pamätá na všetky svoje prísľuby, ktoré dal praotcom a zostáva verný. Mojžiš však chce vedieť aké je meno Boha, ako ho má predstaviť ľudu. Boh povedal Mojžišovi: „Ja som, ktorý som“ (Ex 3, 13).

Boh zostáva tajomstvom. Môžeme k Nemu prichádzať iba bosí, teda bez vlastných predstáv o Ňom, lebo Ho nie je možné uzavrieť do slov. On všetko nekonečne prevyšuje. Ako bohoslovec kladiem Bohu otázku: „Aké je tvoje meno Bože“? Boh aj nám dáva odpoved: „Ja som stále ten istý Boh. Boh tvojho otca, Boh tvojej mamy, Boh tvojho brata a sestry. Nemením sa. Stále som „Ten, ktorý je“ tu som, tu s tebou a pre teba. Poznám tvoje meno a viem, čo skrývaš a máš vo svojom srdci. Z lásky k tebe som poslal svojho Syna, aby ťa vykúpil a spasil. Moja láska je väčšia ako tvoje hriechy. Dá sa takej Božej ponuke odolať?

Boh oslovuje Mojžiša, lebo za týmto oslovením je ukryté poslanie. Pošlem ťa ku faraónovi. Vyvedieš môj ľud, Izraelitov z Egypta. Kto by sa vybral do nepriateľského tábora, keď vie, že vo chvíli, keď vstúpi na toto územie, bude odsúdený? Mojžiš hovorí Bohu „Áno“. Vyvádzza

Izraelitov z egyptského otroctva a viedie ich do zasľúbenej zeme.

Toto je aj naša úloha v budúcich farnostiach. Aj my na Boží plán máme odpovedať „Áno“. Toto miesto tu v kňazskom seminári sa môže stať miestom tvojho stretnutia sa so živým Bohom. Boh zostáva s tebou, aby ti pomáhal tak ako Mojžišovi. Aj ty môžeš povedať zo svätým Pavlom, „že všetko môžem v tom, ktorý ma posilňuje“.

Vstúpme do ďalšej scény povolania, ktorú opisuje evanjelista Marek: „Potom vystúpil na vrch, povolal k sebe tých, ktorých sám chcel a oni prišli k nemu“ (Mk 3,13). Tak ako Mojžiš vystupuje na vrch, aby počúval slova Boha, tak isto Ježiš vystupuje na vrch modlitby. Zástup ľudí, ktorý zostal v doline, vidi ako Ježiš sám vystupuje na vrch. Potom každý zo zástupu počuje Ježišov hlas, ktorý vyslovuje určité mená a volá k sebe konkrétnych ľudí, aby boli s ním (por. Mk 3,14). Keď apoštoli zakúšajú Ježišovu blízkosť, žijú s ním, potom ho prinášajú do sveta.

Ich úlohou je zjavovať Ježišovu prítomnosť vo svete. Ich život a ohlasovanie radostnej zvesti má byť pokračovaním toho, čo hovoril a konal. Sú povolení ísť a ohlasovať, „že sa priblížilo nebeské kráľovstvo, chorých uzdravovať, mŕtvych kresiť, malomocných očísťovať, zlých duchov vyháňať“ (por. Mt 10,7). Tým napĺňajú svoje povolanie byť ako Ježiš.

Toto je aj naša úloha a poslanie: robiť z ľudí učeníkov Ježiša Krista.

Pozrime sa, ako Boh pozýva Máriu k účasti na svojom spasiteľnom pláne. Pri zvestovaní aniel zjavuje Márii jej povolanie. Mária končí dialóg s archanjelom Gabrielom slovami: „Hľa služobnica Pána, nech sa mi stane podľa tvojho slova“ (Lk 1, 38). Aby sme boli schopní priať Božie povolanie, máme najprv dôverovať Bohu vo všetkom. Cirkevní otcovia hovoria: „Najprv Mária počala v srdci, potom v tele. Mária prijala postoj učeníka. Bola Bohom povolaná, aby sa stala Matkou Božieho Syna. Nás učí, že nie je možné splniť svoje povolanie bez počúvania a prijímania Božieho Slova, modlitby časoslova a osobnej modlitby, Božskej liturgie a bez svätoстí... Mária pokorná a poslušná nemá nič a nikoho okrem Ježiša. Dôveruje Bohu. To je celé jej bohatstvo. Stará sa o všetkých Ježišových učeníkov. „Žena, hľa, tvoj syn!

Potom povedal učeníkovi: „Hľa, tvoja matka!“ A od tej hodiny si ju učeník vzal k sebe.“ (Jn 19,26-27).

Aj dnes, tak ako kedysi v Kane Galilejskej, sa obracia na každého z nás: „Urobte všetko, čo vám povie!“/Jn 2,5/. Počúvneme jej výzvu?

Pane Ježišu, prosíme ťa za tých, ktorí sa pripravujú na kňazstvo. Daj im svoju milosť, vzdial od nich všetky pokušenia a posilňuj ich vo svätoosti, aby dôverne poznávali Teba, a tak sa pripravovali na službu v Božej vinici. Ukáž im zmysel a tajomstvo povolania, aby boli otvorení pre twoju lásku a zjednocovali sa s Tebou. Daj im milosť, nech ich kroky nezídu zo správnej cesty.

Buď ich spoločníkom na ceste ako emauzským učeníkom, aby im horelo srdce a poznávali ťa pri slávení Eucharistie. Nauč ich ako sa deliť o Boží chlieb s bratmi a sestrami. Posilni ich vôleu, aby sa vedeli vzopriť vetru nezriadených tužieb a vždy ťa nasledovali v pravde a radosti. Presvätá Bohorodička, stala si sa služobnicou Slova, keď ti anjel zvestoval Boží plán spásy, vypros nám u svojho syna Ježiša, nech naše „Áno“ Bohu sa premení na tvoj Chválospev. Aby aj my sme vedeli rozprávať o veľkých veciach, ktoré v našom živote urobil Boh.

o. Ján Karas, špirituál GKS

POD RÝCHLO DÔLU

*Z*kona Krista a Zacheja určite nepatrí medzi známe ikony, aj napriek tomu, že znázorňuje a pripomína nám jednu z krásnych udalostí Nového Zákona – túžbu uzrieť Boha a spásu prichádzajúcu skrze túto túžbu. Podľme sa spoločne ponoriť do ikony, skúmať ju, počuť vpísané slová obrazov a nájsť sa v príbehu, ktorý zobrazuje.

Zachej je na ikone vyobrazený ako muž stojaci na strome. Hľadí priamo na Krista - zo stromu dole. Oboma rukami sa pevne drží konára stromu, keďže na strome stojí a nie sedí. Jeho postoj v stoji je vyjadrením pripravenosti, nie pohodlnosti,

ale znázorňuje človeka pripraveného na dianie, na uskutočnenie kroku. Z ikony sa zdá, akoby Zachej čo chvíľu chcel skočiť dole, nechce tam len tak stáť, túži spraviť niečo viac, skok ku Kristovi.

Pod ním Kristus, idúci smerom k stromu hľadí na Zacheja. On jediný má oči pozdvihnuté hore, do koruny stromu. On jediný si všíma Zacheja. Hľadí naňho zdola. Nie zhora. Hľadí naňho z pozície toho, kto miluje. Láska je pokorná, nevie hľadiť inak. On je ten dole, On je ten, kto prichádza, On je ten, kto jediný Zacheja našiel na strome, v jeho túžbe spoznať prichádza

júceho Krista, a venuje mu pozornosť. Ježiš drží v ľavej ruke nerozvinutý zvitok, symbol novej zmluvy zmierenia, ktorú má pripravenú pre Zacheja, preňho a pre nás všetkých.

Na obraze sú aj iní ľudia - za Ježišom stoja ľudia, ktorí už kráčajú za Ním, nasledujú Ho. A pred Ním, pod stromom stoja iní, tí, čo Krista očakávajú, sú naňho zvedaví z rôznych dôvodov, no oni všetci prehliadajú Zacheja. Nikto z nich nemá pohľad pre Zacheja, nevenuje mu pozornosť, nikto si ho nevšíma na strome. Ak by si ho všimli, určite by sa pýtali: „Čo robí ten muž na strome? Čo ho viedlo k tomu, aby sa tam vyštveral? Na čo tam čaká? Na koho čaká?“

Tí, ktorí pochádzajú z Jericha, ako Zachej, si ho možno aj všimli, no pre nich je Zachej nehodným ich pohľadu – hlavný mestský mýtnik, posluhovač Rimanov, nečistý človek, zbohatlík. Nevidia jeho vnútro, ani jeho túžbu, ktorá ho viedla vyšplhať sa na strom.

Aká veľká to musí byť túžba, čo bohatého človeka, majúceho svoje postavenie, ženie vyštverať sa na planý figovník? Ako túžba dieťaťa. Túžba malého dieťaťa potrebujúceho vidieť čím ďalej, túžiaceho pozrieť sa na svet z výšky korún stromov, povznieť sa nad prítomný okamžik do výšav, nehľadieť na pohľady a posmešky iných.

Toľká túžba vidieť Krista, toľká snaha, toľká pokora, no neostávajú nesplnené. A Zachej ani len netuší, že nie on hľadá, ale že on je ten, kto

je Bohom hľadaný a bude Bohom záchranený.

Tento obraz Božej aktívnosti v hľadaní je viditeľný na ikone v dynamike postáv. Jedine Kristus je znázornený dynamicky, v chôdzi, zdá sa, akoby sa priam ponáhľal k Zachejovi s niečím veľmi dôležitým, čo naznačuje tá vystretá ruka smerom k nemu - „Zachej, podrýchllo dolu, lebo dnes musím zostať v tvojom dome!“ (Lk 19,5). Čo môže byť viac naliehavé ako stretnúť Krista, spoznať Boha a priať Ho do svojho domu? Boh sa k nám ponáhľa, On prichádza, On nás volá, ihneď reaguje na našu úprimnú túžbu, On otvára svoju otcovskú náruč pre syna (Lk 15,20). A na opačnej strane je Zachej v pozícii pripraveného na skok. Vrhnúť sa Bohu do náručia, ako marnotratný syn, ktorý uvedomujúc si svoju vinu, túži po otcovom objatí a znovuprijatí. (Lk 15,11-24).

Pozadie ikony dotvára mesto Jericho a obloha. Sú znázornené vo svetlých farbách – symbole Božieho navštívenia. Dá sa povedať, že táto ikona je predzvesťou našej spásy. Lebo tak, ako sa pre Zacheja stalo spásonosné jeho vylezenie, vyzdvihnutie sa na drevo stromu – na planý (t.j. neprinášajúci plody) figovník a Kristus hľadiac naň, priniesol mu spásu, tak neskôr Kristus vyzdvihnutý na dreve – na opovrhovanom dreve kríža prináša spásu všetkým, ktorí naň s dôverou upierajú svoj zrak.

Jozef Durkot, 2. ročník

ÓDIEVAŠ MA DO ČESTNÉHO RÚCHA

Vživote bohoslovca je niekoľko dní, ktoré sa mu vryjú hlboko do srdca. Jeden z takýchto dní som spolu s mojimi bratmi z 2. ročníka prežil 13. novembra. Bol to deň, keď sme prijali podriásnik a tým sa viditeľne priradili do spoločenstva a dali najavo, že chceme patriť Kristovi. Podriásnik je odev, pri ktorom som si uvedomil, že ho neskryjem pred ľuďmi, ako kolárik v kňazskej košeli, nejakým šálom alebo bundou. Modlitba pri obliekaní podriásnika znie : „Odievaš ma do čestného rúcha, mnichomilostivý Kriste Bože náš, ktorý

sa odievaš svetlom ako rúchom“ a tu som si uvedomil, že nemám zabúdať na to, komu patrím, že som si obliekol rúcho, ktoré má byť spojené s mojím telom a dušou. A keď Boh požehná, tak ho budem nosiť celý život. Preto mám pamätať na to, že mám byť stále svetlom pre všetkých ľudí, tak ako bol Kristus svetlom pre svet. Sme Bohu vďační za toto požehnanie, ktoré nám bolo udeľené a veríme, že nás toto sväté rúcho bude posúvať stále bližšie k Nemu.

Vladimír Hübler, 2. ročník

PRIPOMENULI SME SI SVÄTÉHO

Zahmlené piatkové ráno 8. novembra a my vyrážame na ďaleké cesty. Skupina jedenástich chlapcov s dvoma predstavenými kňazského seminára a pomocným prešovským biskupom si oblieklo Božiu výzbroj a vydalo sa hlásať Božie Slovo do ďalekej Viedne. Srdcia naplnené odhodlaním, ale aj očakávaním. Kolesá našich áut smerovali do Medzinárodného teologického inštitútu v rakúskom Trumau (30 min. za Viedňou), kde sme trávili večery, noci i náš voľný čas. Čo bolo naším cieľom? Určite si vychutnať každú chvíľku bohatých dní, ktoré nám náš Ocko pripravil. Vladyska Milan Lach, SJ predniesol príspevok prešovského arcibiskupa a metropolitu Jána Babjaka, SJ. Tento príspevok bol súčasťou sympózia (konferencie) na Viedenskej Univerzite o svätom hieromučeníkovi Jozafátovi Kuncevičovi (polockom arcibiskupovi). Vladyska rozprával o našich blaho-slavených, ktorí si počas prenasle-

dovania gréckokatolíckej cirkvi veľa vytrpeli. My jedenásti chlapci sme na tomto sobotňajšom sympóziu vystúpili ako zbor sv. Romana Sladkopevca a našou úlohou bolo začať nasledujúce prednášky modlitbou nesenou vo východných tónoch; večer v Dóme sv. Štefana vo Viedni sprevádzala spoločne s rakúskym, maďarským a rumunským zborom slávnostnú medzinárodnú Archijerejskú sv. liturgiu. Na ďalší deň, v nedeľu sme na sv. liturgiu cestovali z Trumau do asi 30 min. vzdialeného mestečka Heiligenkreuz. Sv. liturgia bola celebrovaná v maďarčine, v tamojšom starom cisterciánskom kláštore s kostolom. Aj tu sme spievali niektoré skladby, a to v bratskom striedení sa so seminaristami z Maďarska. Ale cieľom tohto článku nebolo len podať informácie z tejto našej cesty, ale aj podeliť sa s vami o to, čo sme zažili.

Zážitkom pre nás bola už len dlhá cesta tam a späť, ktorú sme

v aute trávili v rozhovoroch s vladkom Milanom, či otcom rektorm. Bola to pre nás akoby taká duchovná obnova plná povzbudení. V Trumau sme sa stretli s množstvom skvelých ľudí, s ktorými sme si nie len precvičili angličtinu, ktorou sa tam rozpráva, ale aj porozprávali o spôsobe výučby v tomto inštitúte. Ich vyučovanie je zamerané hlavne na čítanie kníh, z čoho študent čerpá informácie, spoznámkuje si ich a na hodine, ktorá sa nesie v štýle rozhovoru medzi študentmi a s vyučujúcim (seminár), si poznatky rozprávajú, dopĺňajú, rozvíjajú. Oslovujúce bolo aj sympózium vo Viedni, ktoré bolo v troch jazykoch (nemecký, anglický, talianský). Zazneli tu prednášky o živote

sv. Jozafáta. Všetci chlapci si všetko nevedeli preložiť, ale aj tu sa ukázalo bratstvo, keď sme si navzájom rozprávali, čomu sme nerozumeli.

Na záver spomeniem modlitbu s vladkom Milanom pri najväčnej relikvií sv. Kríža v Európe uloženej v Heiligenkreuz, pri ktorej sme mysleli na svojich blízkych a prosili sme o požehnanie do ďalších našich krokov ku kňazskému povolaniu. S naplneným srdcom sme sa v pondelok nadránom vrátili do prešovského seminára. Ústa plné zážitkov nám trošku bránili vnímať pondelkové prednášky v škole, ale to len svedčilo o nadšení, ktoré sme si z Rakúska priniesli.

Jozef Petričko, 3. ročník

Jakubovo protoevanjelium

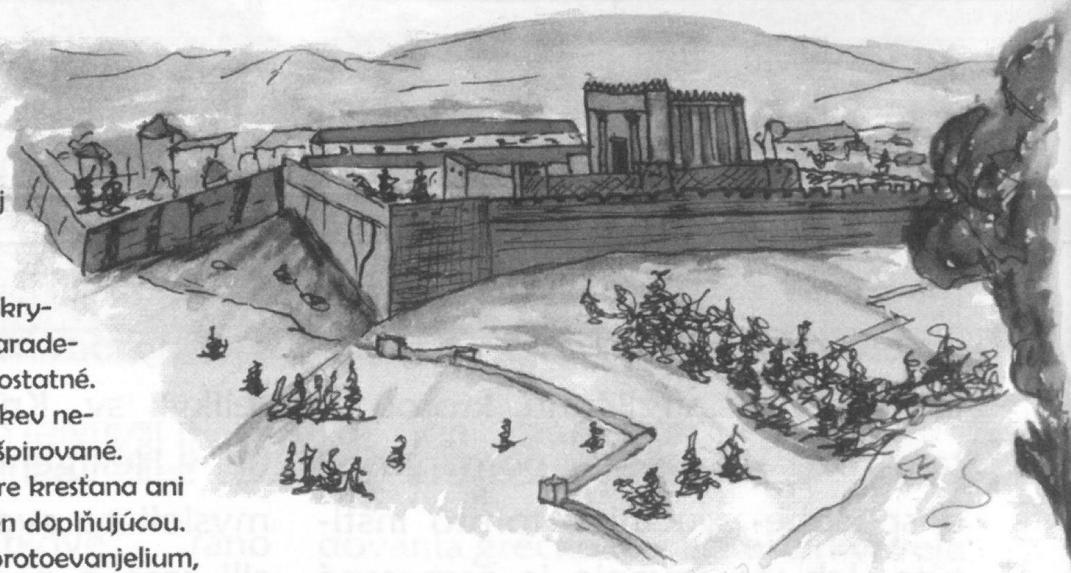
Nie je to tak dávno, čo sme si pripomínali sviatok pocatia Presvätej Bohorodicky svätou Annou.

Ale odkiaľ sa dozvedáme o tejto udalosti? Existujú rôzne spisy tzv. apokryfy (gr. skrytý, utajený), ktoré nie sú zaradené do kánona Svätého Písma medzi ostatné. Nenachádzajú sa tam preto, lebo Cirkev nemôže potvrdiť, že sú úplne Bohom inšpirované.

Sú inšpirované zčasti a preto nie sú pre kresťana ani záveznou literatúrou ale môžu byť len doplňujúcou.

Jedným z apokryfov je aj Jakubovo protoevanjelium,

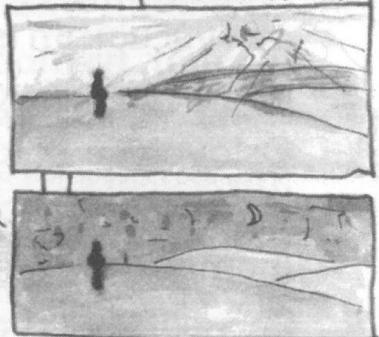
ktoré vám chceme komiksovou formou priblížiť. Je to príbeh Joachima a Anny, rodičov Panny Márie. Začína sa výčítkami Rubena jedného zo synov Izreala Joachimovi, ktorý prináša obetné dary Pánovi do chrámu.

Nemáš právo ako prvý odovzdať svoje dary,
pretože z teba nevzišlo Izraelu semeno.

40 dní a 40 nocí

Joachim zarmútený, že je naozaj jediným potomkom z 12 kmenov Izrela bez dieťaťa odišiel bez vedomia svojej manželky do pustatiny. Anna Prežívala dvojitý smútok. Nevedela kde zmizol jej muž a trápili ju aj narázky druhých na jej neplodnosť.

Anna, Anna! Pán vypočul
tvoju prosbu. Počneš a porodiť
dieťa a bude sa o ňom hovoriť
po celom svete.

Hovorila si: „... Bože môj, kto
je mi podobný? Ani táto voda
nie je na tom ako ja, lebo aj ona
ti rodí potomstvo. Bože môj, kto je mi po-
dobný? Ani táto zem mi nie je podobná, i ona ti
prináša vo svoj čas plody ...“

Tu pristúpil k nej Pánov anjel ...

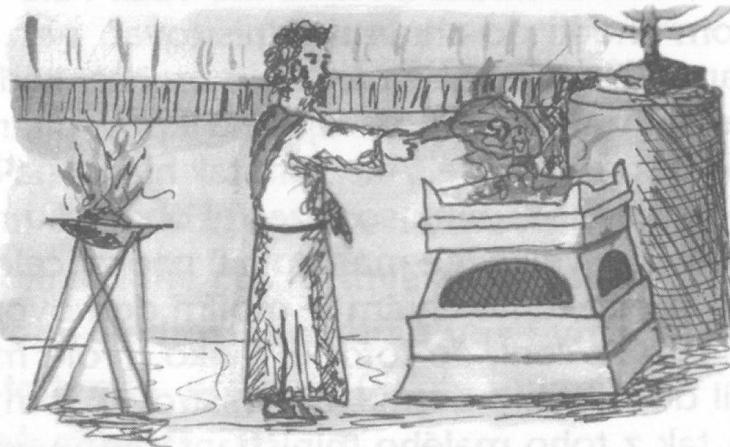

Pánov anjel zostúpil aj k Joachimovi a tiež mu zvestoval, že Pán vypočul jeho prosbu. Aby sa vrátil domov, lebo jeho žena počne. Joachim sa vydal na cestu a povedal svojim pastierom, aby mu priviedli 10 baránkov pre Pána bez poškurny a vady, 12 nežných teliatok pre knázov a 100 kozliatok pre všetok Boží lud.

Anna nemohla uveriť vlastným očiam, keď uvidela Joachima v bráne, so slzami v očiach hodila sa mu okolo krku a vzdávala vdaky Bohu, za toľké požehnanie. Obaja si povedali zážitok s belostným anjelom. A naozaj, Anna počala a porodila dievčatko, o ktorom Pánov posol hovoril. A ako si zaumienili obaja rodičia tak aj urobili.

Ako je živý môj Pán a Boh,
už neurobíš
po zemi ani
krok, pokial ďa
nepriviediem do
chrámu Pána.

Až mala Mária tri roky odovzdali ju Pánovi, nášmu Bohu, aby mu po celý život slúžila.

Došli až k chrámu Pána, kde ju prijal knáz, pobozkal ju a požehnal so slovami: „Pán vyzdvihol tvoje meno pre všetky pokolenia.“

CHRISTOS RAŽDAJETSJA, KAMARÁTI!

Christos raždájetsja, milí kamaráti!

„Posväčuj tých, čo milujú krásu tvojho domu.“ Touto modlitbou sa kňaz počas každej sv. liturgie modlí za všetkých ľudí siediacich v chráme, ale najmä za tých, ktorí milujú krásu Božieho domu.

Neviem, či si pamätáte, ale asi pred mesiacom, presnejšie 21. novembra, sme slávili sviatok Vstupu Presvátej Bohorodičky do chrámu. A počas jeho slávenia som sa akoby vrátil do svojich starých čias miništranta a zaspomínal si na miesto, kde sa zrodilo moje povolanie. Ak chcete, tak vám o tom trocha napíšem. Keď som bol veľmi maličký, mal 4 roky prišiel za mnou a mojimi rodičmi, náš sused Mišo, že ak by som chcel, tak ma vezme miništrovať. On mal vtedy asi 19 či 20 rokov. Bola to pre mňa veľká vec, vedť takýto „veľký“ chlapec zavolal mňa, prcka. Rodičia súhlasili a ja som od tohto okamihu začal spolu s ním chodiť miništrovať. Miništroval som, tak ako vy, pri sv. liturgii, stretával som sa s „veľkými“ chlapcami, ako aj s naším kňazom, pomáhal tete „cerkovničke“ starať sa o chrám a rôzne iné veci. Ako tak roky ubiehali a ako stále častejšie som chodil do chrámu miništrovať, tým viac som cítil radosť z toho, že som tam. Pamätám si na jeden moment, keď som po sv. liturgii ostal ešte trocha sedieť v chráme, pozerajúc na ikony, oltár, bohostánok, maľby na stenách, a tak po celom chráme. Ako som tak hľadel na chrám, veľmi dobre si na to pamätám, v jednom okamihu som zacítil obrovskú radosť a šťastie vo svojom srdci, ktoré boli také veľké, že ma naplnili naozaj celého. Kdesi vo vnútri som cítil, že som doma, že tento chrám je mojím domovom. A ešte viac som vnímal, akoby mi niekto hovoril, že toto je, Janko, tvoje miesto. Odvtedy som sa akoby „zaľúbil do Božieho domu“ a miništrovať som chodil s ešte oveľa väčšou radosťou. A tak z toho malého miništranta Boh vychoval chlapca, ktorý sa rozhadol stať Jeho kňazom.

Možno sa pýtate, prečo vám to píšem! Milí kamaráti, aj vy ste teraz miništranti, ktorí slúžia v Božom dome, vo vašom chráme. Chcel som vám tým povedať, že nie je to len

dom Boha, ale je to aj váš domov. Vedť hoci slúžime Ježišovi, vieme, že nie sme sluhami, ale sme Jeho priateľmi. Ba čo viac, v ňom sme aj Božími deťmi. Čiže, kde je náš Boh, náš Otec, tam je aj náš domov. Kamaráti, nedajte sa oklamáť, chrám je vaším miestom, miestom, kde zažijete najkrajšie a najdôležitejšie chvíle svojho života. A to vám hovorím z vlastnej skúsenosti. Milujte krásu vášho chrámu, krásu, ktorou je Ježišova prítomnosť. Nechajte, aby tak, ako v živote Panny Márie, či v mojej skúsenosti, sa aj vo vašom živote narodil Ježiš, aby sa skrze čas strávený s Ním v chráme vás život stále viac posväcoval a stával krajším a krajším.

Janko Fedorišin, 5. ročník

Neinvestičný fond sv. Ján Krstiteľ', n. f.

Neinvestičný fond sv. Ján Krstiteľ' bol zriadený v roku 2001 prešovským sídelným biskupom. Jeho účelom je podporovať vzdelávanie seminaristov, kňazov, biskupov, žiakov gréckokatolíckych cirkevných škôl i laikov a rozvíjať duchovné a kultúrne hodnoty Gréckokatolíckej cirkvi a tiež chrániť ľudské zdravie.

Nech dobrý Boh odmení požehnaním každého, kto prispeje na dobrý účel akýmkoľvek finančným darom.

Číslo účtu : 4008089095 / 7500

IČO: 36167126

IBAN: SK18 7500 0000 0040 0808 9095

DIČ: 2021617664

Adresa: sv. Ján Krstiteľ', n. f.

SWIFT kód: CEKOSKBX

tel.: +421 051/75 673 80

Správca fondu: Mgr. Jozef Urvinitka

fax: +421 051/75 673 77

Sládkovičova 23

e-mail: urvinitka@unipo.sk

080 01 Prešov

Z celého srdca d'akujeme všetkým dobrodincom, ktorí darovali svoje prostriedky alebo poukázali 2% z dane pre Neinvestičný fond sv. Ján Krstiteľ'. Nech Pán vo svojej štedrosti požehná vás i vašich blízkych za dobré dielo, ktoré ste týmto pre jeho Cirkev vykonali.

Pán Boh zaplat!

**Navštívte naše web - stránky: www.unipo.sk/pracoviska/gks
www.gojdic.sk**

Redakcia

ZODPOVEDNÝ ZA VYDANIE: ThDr. Miroslav Dancák, PhD. **ŠÉFREDAKTOR:** Ľuboš Pavlišinovič
GRAFICKÁ ÚPRAVA: Peter Leško, Jozef Petričko

REDAKTORI: o. Jozef Paraska CSsR, Alexander Duľa, Pavol Burda, Michal Sopko, Milan Sisák, Matúš Marčák, Pavol Fečkanin

JAZYKOVÁ KOREKTÚRA: PhDr. Valéria Juríčková, PhD. **FOTO:** Michal Vadrna, Miroslav Dargaj, Šimon Gajan, Peter Leško, Jozef Petričko

ADRESA REDAKCIE: Sládkovičova 23, 080 01 Prešov
www.gojdic.sk, www.unipo.sk/pracoviska/gks

REDAKCIA SI VYHRADZUJE PRÁVO NA ÚPRAVU ČLÁNKOV.

Vydané: december 2013, ročník XX., akademický rok, 2013/2014

20 rokov s vami!

